

Poetin's andere oorlog
DE SLAG OM DE
PETRODOLLAR

“In dit land is controle over de Amerikaanse dollar de sleutel tot onze rijkdom. Onze gefinancialiseerde, op schulden gebaseerde economie berust op het unieke voorrecht om de wereldreservemunt uit te geven.

Als de Amerikaanse valuta ooit wordt vervangen, hebben we legitieme problemen. We zullen onze schulden niet meer kunnen betalen, onze overheid gaat failliet en miljoenen Amerikanen zullen onmiddellijk arm worden. Dit is dus het belangrijkste waar we ons zorgen over moeten maken en het is een groter risico dan ooit voorheen.

Als aan het einde van dit conflict landen over de hele wereld de Chinese Yuan gaan zien als een sterkere, stabielere valuta dan de Amerikaanse dollar, dan zal dit land meer hebben verloren dat we kunnen begrijpen. Hier zou iemand aandacht aan moeten besteden, en ik hoop dat iemand het ook effectief doet.”

Het bovenstaande is een exacte vertaling van hetgeen journalist Tucker Carlson kijkers van Fox News duidelijk maakte tijdens *prime time*. Carlson legt de vinger aardig op de wonde door te stellen dat de rijkdom van de VS gelinkt is aan de dollar als wereldreservemunt.

Grondstoffen (zoals olie) worden steeds afgerekend in Amerikaanse dollars en centrale banken over heel de wereld houden de valuta aan als strategische reserve.

De VS ging deze unieke status echter steeds meer als vanzelfsprekend beschouwen en geleidelijk aan zelfs misbruiken.

De noodzaak om te produceren werd zo steeds minder groot. De VS liet steeds meer van de productie over aan China waardoor ze daar met een enorm pakket aan dollars achterbleven.

Die dollars werden dan belegd in Amerikaanse overheidsobligaties waardoor de cirkel weer rond was.

China werd zo steeds meer de fabriek van de Verenigde Staten.

Ook olieproducenten zagen de stapel met dollars flink aanzwengelen. En ook daar werden die dollars herbelegd in Amerikaans staatspapier.

Het was een deal waarmee iedereen relatief tevreden was totdat de financiële crisis toesloeg in 2008.

De VS ging massaal dollars bijdrukken om de banken en de economie te redden en als je dan zoals China, Saudi-Arabië en Rusland een groot deel van je reserves aanhoudt in deze valuta begin je je vragen te stellen over de waarde van die tegoeden.

Het kan toch niet dat Chinezen grondstoffen delven, energie importeren en arbeid verrichten om goederen te produceren om dan vervolgens vergoed te worden met een stapel bankbiljetten die de Federal Reserve met één druk op de knop creëert?

En ook de Saudi's en de Russen vroegen zich af of het nog wel zo'n goed idee was om de eindige olievoorraden op te pompen in ruil voor vers geprinte dollars.

De eerste barsten in de status van de dollar als reservemunt werden zichtbaar.

China, Saudi-Arabië en Rusland bleven goederen exporteren in ruil voor dollars, maar ze waren niet langer bereid om die dollars te beleggen in Amerikaanse obligaties.

Ze zagen geen brood meer in de dollar en grepen terug naar goud als historische reserve-activa.

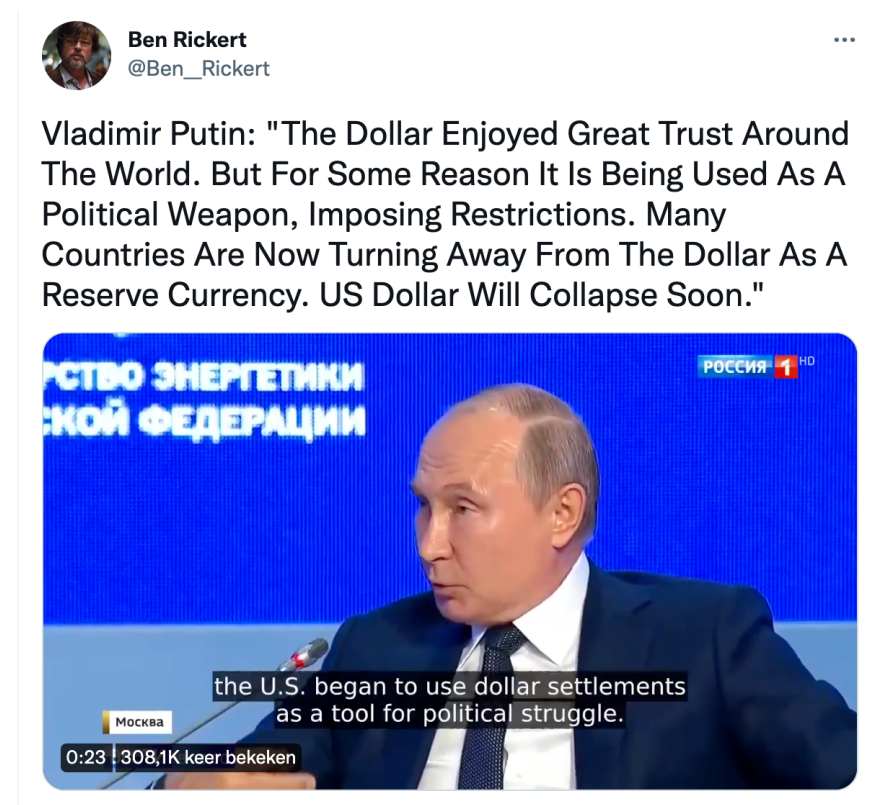
Dollars die werden ontvangen uit de handel met de VS werden zo ogenblikkelijk geconverteerd naar goud.

Landen met dollar overschotten hadden via de massale goudaankopen blijk gegeven van hun ontevredenheid over het losse monetaire beleid van de Federal Reserve, maar het leek weinig indruk te maken op de Amerikanen.

Sterker nog, de VS ging het unieke privilege van de wereldreservemunt nog op een andere manier misbruiken.

De VS ging namelijk de dollar als wapen gebruiken door landen zoals Iran, maar later ook Rusland, de toegang tot dollars af te snijden.

Poetin maakte deze analyse eind 2019 al eens:

Aangezien een groot deel van de wereldhandel in dollars gebeurt, is het een enorme handicap wanneer je niet langer in de Amerikaanse munt kan handelen.

De VS kan zo landen in een economische ravijn storten en dat bleek een heel aantrekkelijk instrument om de eigen wil op te leggen.

Maar het betekent natuurlijk ook dat diverse landen een bijkomende reden hadden om de dollar te wantrouwen. Niet alleen werd de valuta naar eigen goeddunken bijgeprint, maar de VS ging nu ook nog eens bepalen wie in de dollar kon handelen.

Een stap te ver?

Voor China en Rusland alvast wel. Zij kondigden eind 2021 reeds aan een gedeelde financiële structuur te ontwikkelen die “niet beïnvloed kan worden door andere landen”.¹

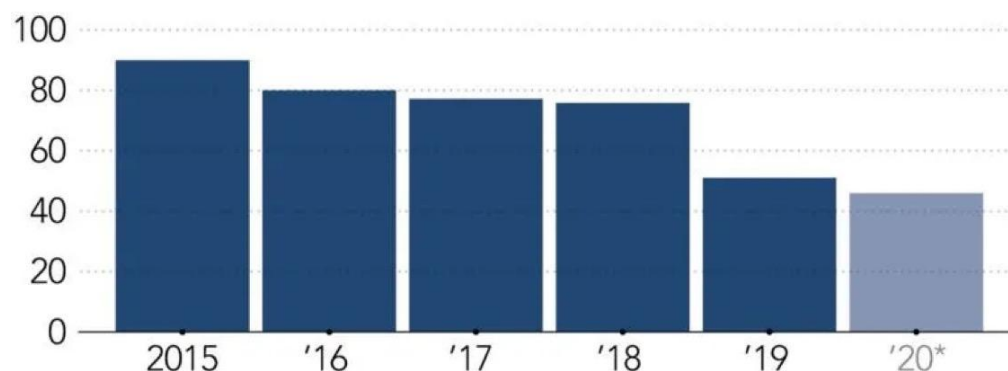
Eerder had Vladimir Poetin ook al op het International Economic Forum in St. Petersburg laten weten dat het Russische National Wealth Fund het voorbeeld van de centrale bank zou volgen en alle dollaractiva van de hand zou doen.²

Hij gaf ook fijntjes mee dat hij de dollar een flinke slag kon toebrengen door Russische oliebedrijven te verbieden om nog langer dollars te aanvaarden.³

China en Rusland grepen ook steeds minder naar de dollar om de onderlinge handel af te rekenen.

Dollar's share of China-Russia trade settlements

(In percent)

*As of Q1

Source: Russia's Central Bank and Federal Customs Service, Izvestia

¹ <https://www.globaltimes.cn/page/202112/1241715.shtml>

² <https://www.cnbc.com/2021/06/03/russia-to-remove-dollar-assets-from-national-wealth-fund.html>

³ <https://www.reuters.com/article/us-russia-forum-putin-dollar-idCAKCN2DG1OS>

Als onderdeel van de sancties gericht tegen Rusland na de invasie in Oekraïne werden de meeste Russische banken uit SWIFT gegoooid en werden de deviezenreserves van de Russische centrale bank bevroren waardoor de toegang tot de Amerikaanse dollar werd afgesneden.

Eén uitzondering: energie.

Rusland mocht wel nog de olie- en gasproductie verkopen tegen dollars.

“Onze sancties zijn niet ontworpen om enige disruptie te veroorzaken in de huidige flow van energie van Rusland naar de wereld”, aldus Deputy National Security Advisor Daleep Singh. ⁴

Maar aangezien het verkopen van olie in ruil voor dollars net de petrodollar in stand zou houden, besloot Rusland al snel om enkel nog gas te verkopen in ruil voor roebels of goud. ⁵

Rusland is de grootste energieproducent van de wereld geworden en in een wereld die kampt met permanente en groeiende energietekorten, is die Russische productie broodnodig.

Zonder de Russische energie wordt de Europese economie in een depressie geduwd en daarmee heeft Poetin een gigantische troef in handen.

Niet de VS, maar hij zal kunnen bepalen in welke valuta Russische olie en gas afgerekend dient te worden.

En alles was beter dan dollars of euro's.

⁴ <https://twitter.com/theinsiderpaper/status/1496988065155403784>

⁵

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-03-23/putin-wants-hostile-states-to-pay-rubles-for-gas-interfax-says>

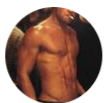
Door van vijandige landen te eisen dat Russische energie met roebels betaald moet worden, stijgt de vraag naar de roebel waardoor de munt een stuk sterker kan worden en de lokale inflatie kan verdwijnen.

Verder laat Rusland ook de optie open om de energierekening te betalen in goud. Dit verhoogt de vraag naar goud waardoor de waarde van Russische goudreserves toeneemt.

Bovendien zou het een einde maken aan de goudmanipulaties van de VS waardoor de dollar in z'n blootje komt te staan.

Rusland lijkt ook te werken aan een gloednieuwe, wereldwijde digitale valuta.

Rusland zelf is daar behoorlijk open in:

zero hedge
@zerohedge

...

**RUSSIAN MINISTER SAYS WE ARE WORKING ON
DIGITAL "ONE WORLD ONE CURRENCY" FOR TRADE
- LOCAL MEDIA**

3:03 p.m. · 28 feb. 2022 · TweetDeck

Een valuta die olieproducenten de kans zou bieden om de petrodollar aan de kant te schuiven en tastbare waarde te ontvangen in ruil voor energie.

Zowel China als Rusland beschikken over grote goudreserves en zouden zo'n munt credibiliteit kunnen geven met een substantiële gouddekking.

En het lijkt me erg aannemelijk dat ook andere olieproducerende landen zich bij zo'n initiatief zullen aansluiten.

Poetin's reset

Rusland laat vijandige landen enkel nog Russisch gas betalen met roebels. Of goud. Of zelfs bitcoins.

Wat betekent het nu concreet?

De Russen willen iets 'echt' terug voor hun energie. De tijd dat het Westen energie kan kopen met papiertjes die we net geprint hebben, is hiermee voorbij.

Economen, politici en journalisten waren compleet verrast door deze beslissing van Poetin en hebben wat tijd nodig om de implicaties goed te begrijpen.

Ik hoorde Paul De Grauwe bijvoorbeeld zeggen dat het in feite niet uitmaakt of de olie in roebels of euro's betaald zal worden.⁶

Wel, professor De Grauwe het maakt wél uit. Het maakt véél uit.

Deze meesterzet van Poetin zal namelijk het financiële systeem compleet veranderen en gaat straks de geschiedenisboeken in als een belangrijk keerpunt.

Europese landen hebben de voorbije weken de economische banden met Rusland doorgeknipt, willen niks meer met Rusland te maken hebben, sluiten er onze bedrijven en weigeren om nog langer te exporteren.

Eén uitzondering natuurlijk en dat is energie. We blijven wel op Rusland rekenen voor onze energiebevoorrading.

We leven zelfs met het waanidee dat we ons straks ook onafhankelijk zullen maken van Russische energie, maar ik kan je nu reeds vertellen dat dat nooit zal lukken.

6

<https://www.tijd.be/politiek-economie/europa/economie/conflict-over-russische-energie-escaleert/10376050>

Er is niet genoeg energie elders in de wereld om Europa te bevoorraden.

Onze politici hebben hun huiswerk niet goed gemaakt en zullen de komende weken tot de harde vaststelling komen dat we simpelweg niet zonder Russisch gas kunnen.

Poetin weet dat natuurlijk als geen ander en dit is dan ook de reden waarom hij nu de voorwaarden kan dicteren en eist dat zijn gas met roebels betaald zal worden.

Professor De Grauwe sta me toe om je nu even uit te leggen waarom het wel degelijk uitmaakt of je in roebels betaald of in euro's.

Dit is echt basiseconomie.

We kunnen namelijk makkelijk aan euro's geraken en als we een tekort zouden hebben, printen we er gewoon bij.

Maar met die euro's kunnen we niet meer terecht in Rusland. We hebben roebels nodig om onze energie te kopen.

En aangezien onze bedrijven nog amper handel drijven met Rusland, beschikken we in Europa over zeer weinig roebels momenteel.

We zullen dus op z'n minst ergens gigantische hoeveelheden roebels moeten kopen, hetgeen de Russische munt sterker zal maken.

Sinds het absolute laagtepunt is de roebel al 29% in waarde gestegen waardoor het lijkt alsof de financiële markten al een stuk vooruitgelopen zijn op deze ontwikkelingen.

Als het al lukt om genoeg roebels te kopen trouwens, want de handel in de roebel is zo ongeveer tot stilstand gekomen en ik ben lang niet zeker of er nog wel partijen zijn die over voldoende valuta beschikken om onze energierekeningen te betalen.

“Gelukkig” voor ons biedt Poetin nog een uitweg.

De Russische centrale bank biedt namelijk aan om goud te kopen tegen 5.000 roebels per gram. Die prijs ligt een stuk onder de marktprijs die 6.000 roebels per gram bedraagt.

Wie gaat er nu zo onnozel zijn om goud te verkopen onder de marktprijs?

Wel, als dit straks je enige optie is om op een vlotte manier aan roebels te geraken, heb je misschien geen andere keuze meer?

Landen die niet aan genoeg roebels kunnen geraken, kunnen dus altijd hun goud naar de Russische centrale bank brengen in ruil voor 5.000 roebels per gram.

Door te eisen dat landen hun energie betalen in roebels en vervolgens de roebel te linken aan een vaste goudprijs, heeft Rusland in één beweging de roebel gelinkt aan energie én goud.

Aangezien Rusland steeds bereid is om goud te kopen tegen 5.000 roebel per gram, ontstaat er op deze manier ook een bodemprijs voor goud.

Je kan bovendien de redenering ook omdraaien. Misschien is niet de prijs die de Russische centrale bank wil betalen voor goud te laag, maar is de roebel te goedkoop?

De huidige goudprijs bedraagt namelijk \$1950 per ounce. Een ounce bestaat uit 31,1 gram goud waardoor een gram \$62,7 kost.

Rusland waardeert een gram van datzelfde goud op 5.000 roebel.

Dus dit impliceert een usd/rub-verhouding van 79,7. Dat is ruwweg het niveau van voor de invasie.

Hoe meer de roebel dus stijgt richting dit ankerpunt, hoe aantrekkelijker het wordt om goud te verkopen aan de Russische centrale bank.

Als heel Europa moet scharrelen voor roebels en de prijs van de Russische munt hoger duwt, zal hierdoor ook de goudprijs een reset krijgen.

Stel je bijvoorbeeld eens voor dat de usd/rub naar 50 gaat.

Als je dan een gram goud verkoopt aan de Russische centrale bank, krijg je 5.000 roebels terug die dan \$100 waard zijn.

Teruggerekend naar Amerikaanse dollars ontvang je dan \$3.110 voor een ounce goud.

Ik heb het in mijn boek en documentaire gehad over het financiële eindspel en de terugkeer van goud in het financiële systeem en het lijkt er momenteel op dat Poetin zonet op de reset-knop heeft geduwd.

Poetin duwt de Petrodollar omver en kan straks zelfs de goudprijs bepalen door het bodemniveau van 5.000 roebel voor een gram goud te verhogen naar pakweg 10.000 of voor mijn part 50.000 roebel.

De Gouden Petrodollar

Aangezien de Russische centrale bank bereid is om goud te kopen tegen 5.000 roebels per gram, wordt de roebel zo de eerste valuta in het financiële systeem die goud weer een centrale plaats geeft.

Maar ik geloof dat Rusland verder zal gaan dan dit en de roebel ook zal vastklikken aan de olieprijs.

Op dat moment is een roebel, niet alleen gedekt door goud maar ook door de enorme Russische olievoorraden.

Rusland verkoopt dan niet langer olie voor waardeloos fiatgeld maar olie voor goud.

Hoe zou dat kunnen werken?

Op dit moment kost een vat olie ongeveer 10.000 roebel.
Een gram goud kost 5.000 roebel.

Wat als Rusland nu straks zegt dat ze geen 5.000 roebel gaan betalen voor een gram goud, maar bijvoorbeeld 10.000 roebel?

Maakt dat iets uit voor de prijs van de roebel?

Aangezien de roebel voor 100% gedekt is door goud, zou je denken van niet.

Als de goudprijs dan verdubbelt in roebel, verdubbelt ook de waarde van de Russische goudreserves waardoor ook de waarde van de valuta zal verdubbelen.

Een buitenlander die echter op dat moment 1 gram goud naar de Russische centrale bank brengt, krijgt er 10.000 roebels voor terug.

Waar hij vroeger voor 1 gram goud 5.000 roebels kreeg, krijgt hij er nu 10.000.

Waar hij vroeger 2 gram goud nodig had om één vat Russische olie te kopen, heeft hij nu maar 1 gram goud meer nodig.

In zo'n scenario wordt de vraag naar goud enorm groot omdat goud een manier biedt om aan goedkope energie te raken.

Door een gram goud (vandaag \$60 waard op de wereldmarkt) naar de Russische centrale bank te dragen, kan je met de roebels die je ontvangt namelijk een vat olie kopen.

Welke landen in de wereld zouden vandaag interesse hebben in olie tegen \$60 per vat?

Ik kan me voorstellen dat landen in een rij aanschuiven aan het loket van de Russische centrale bank.

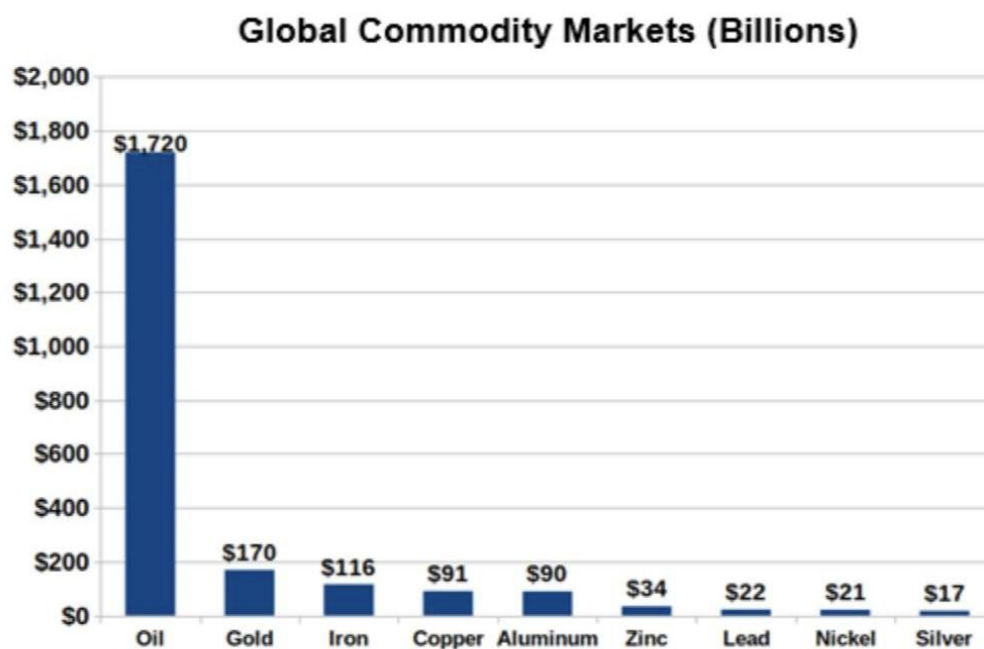
De Russische goudreserves nemen in zo'n systeem snel toe en de vraag naar de roebel zal enorm zijn. Rusland wint hier op diverse manieren.

Bovendien, en dit is niet onbelangrijk, zal er heel wat fysiek goud moeten verschuiven van de rest van de wereld naar Rusland.

De VS controleert momenteel de fysieke goudprijs via de papieren goudmarkt maar dat is enkel vol te houden wanneer ze beschikken over voldoende fysiek goud dat in dat systeem wil meedraaien.

Maar aangezien fysiek goud straks hetzelfde betekent als goedkope olie zal heel de wereld bieden op dat fysiek goud om naar Rusland te brengen.

Vergeet ook niet dat de oliemarkt vandaag tien keer groter is dan de goudmarkt.

Als je dan in feite energie gaat afrekenen in goud, krijg je een run op goud.

Rusland kan op deze manier dus een einde maken aan de aanhoudende goudmanipulaties.

Bovendien heeft de rest van de wereld nu plots belang bij een zo hoog mogelijke goudprijs want hoe duurder het goud, hoe meer olie men ervoor terug kan krijgen.

Rusland bepaalt vanaf dat moment de wereldwijde goudprijs.

Vandaag is Russisch goud 5.000 roebel per gram waard, maar als men zich bijvoorbeeld bereid toont om goud te kopen tegen een minimumprijs van 10.000 roebel per gram, impliceert dit tegen de huidige wisselkoersen een goudprijs van \$3.300 per ounce!

Rusland kan de wereldwijde goudprijs dus verhogen met de simpele mededeling dat men twee keer meer roebels betaalt voor een gram dan vandaag het geval is.

En voor de Russen maakt het helemaal niks uit aangezien iedere roebel vandaag reeds voor 100% gedekt is door de Russische goudvoorraad

Waarom heeft Rusland zoveel leverage in handen?

Groeit onze economie en verbruiken we daarom meer energie of verbruiken we meer energie en groeit daarom onze economie?

De vraag doet een beetje denken aan de discussie over de kip of het ei, maar persoonlijk neig ik eerder naar het laatste. Zonder (voldoende) energie hebben we geen industrie, geen technologie en komt zelfs de voedingsproductie in gevaar.

Onze welvaart is gebouwd op een overvloed aan fossiele brandstoffen. De Russen weten dat als geen ander en gebruiken dit nu tegen ons.

Ze hebben opeens alle leverage in handen omdat de wereld geruisloos is geëvolueerd naar een wereld met een tekort aan energie.

Europa kan niet zonder de Russische energie, en er is geen energieleverancier in de wereld te vinden die de plaats van Rusland kan innemen.

Wij hebben de Russische energie dus harder nodig dan de Russen onze euro's en het is deze vaststelling die Poetin alle macht in handen geeft.

Cruciaal daarbij zijn de permanente energietekorten die ik verwacht voor de komende decennia.

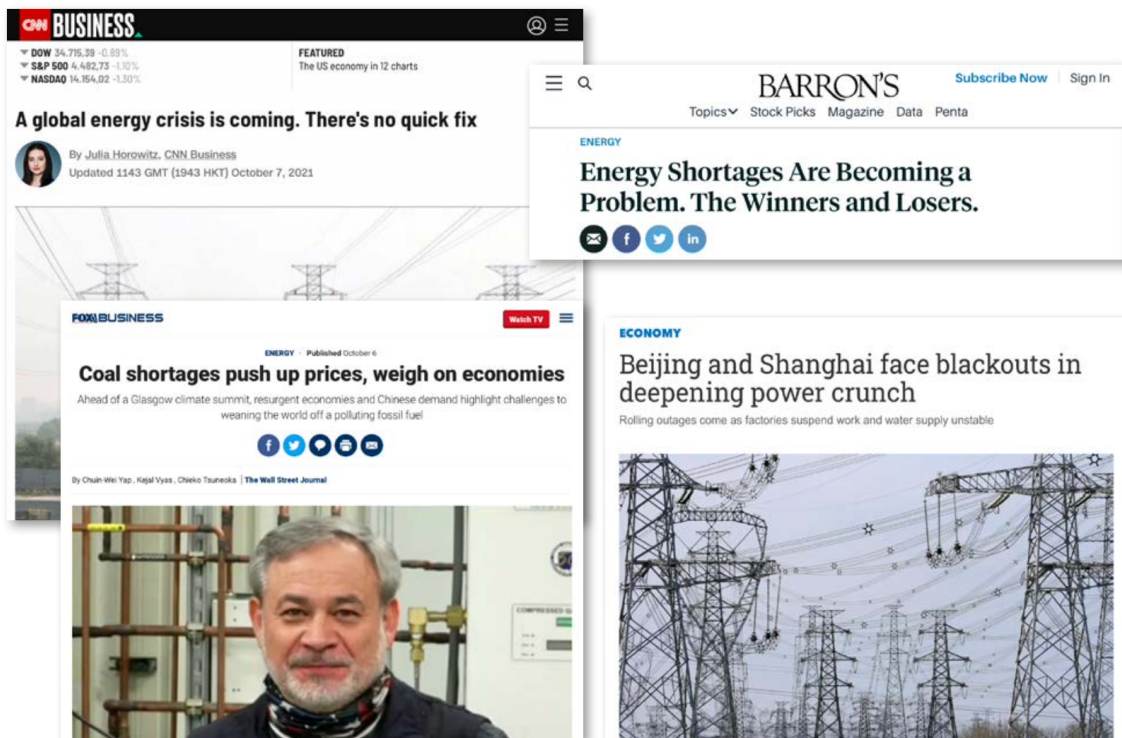
“Als belegger zijn er maar weinig echte zekerheden maar dat de fossiele brandstoffen ooit eens op zullen zijn, staat in steen geschreven.

De olie- en gasvoorraden zijn geen onuitputtelijke bron van energie.

Er komt ooit een moment dat de vraag groter zal zijn dan het aanbod. De olie die we oppompen zal dan niet meer volstaan om aan de behoeften te voldoen en er ontstaan tekorten.”

Misschien hebben we nu reeds het moment bereikt waarop de vraag groter is dan het aanbod?

De berichten in de media liegen er alvast niet om:

Je kan gewoon niet om de vaststelling heen dat er overal in de wereld energietekorten zijn.

Of het gaat nu om gas ... elektriciteit ... en zelfs steenkool!

Er wordt gewezen naar de herstellende economie om deze tekorten te verklaren, maar het is gewoon een feit dat het aanbod er niet is om te voldoen aan de vraag.

Bovendien draait de wereldeconomie nog steeds niet op volle toeren aangezien de meeste landen nog steeds coronamaatregelen kennen, hetgeen weegt op de vraag.

Moeten we dan rekening houden met nog grotere tekorten eens alle maatregelen van de baan zijn?

Ik vrees van wel aangezien niemand in staat lijkt om de productie op te voeren tot een niveau waaraan de vraag kan voldaan worden.

Goehring & Rozencwajg schreef het volgende:

“Our models originally suggested hydrocarbon reserve replacement will fall to only 40% while production itself will fall over 30% by 2030 unless capital spending trends move much higher. It now looks like the severe drop (and weak subsequent rebound) in capital spending over the past 20 months is already pressuring oil and natural gas production. Super-major production has now fallen over 10% since the beginning of 2019.”

Ondanks de hoge olieprijsen zijn de majors niet in staat om de productie op te voeren. Sterker nog: sinds de start van 2019 is de productie met 10% gedaald!

Indien er energietekorten zijn, dan produceren we toch gewoon meer olie, zeker?

Zo ging het steeds in het verleden, maar we krijgen steeds meer indicaties dat de grotere olieproducerende landen hun limiet hebben bereikt.

Saudi-Arabië produceert al enkele decennia ongeveer 10 miljoen vaten per dag en slaagt er nooit in om de productie langere termijn boven dat niveau te houden.

Het geeft de indruk dat ze niet meer kunnen produceren, al zal men dat nooit op die manier toegeven. Het zou de marktwaarde van staatsbedrijf Saudi Aramco onderuit halen.

En ook die andere grote producer, Rusland, heeft alsmaar meer moeite om de productie op niveau te houden.

Russia missing OPEC targets as some members struggle to keep pace

Dina Khrennikova and Olga Tanas 1/18/2022

Rusland kan voorlopig maar de helft van de geplande productiestijging opleveren.

Op langere termijn zal het land genoeg uitdagingen hebben om de productie zelfs maar op het huidige niveau te houden.

Pavel Sorokin, Minister van Energie, liet zich enkele maanden geleden al ontvallen dat bijna de helft van de Russische oliereserves moeilijk winbaar zijn en dat er fors geïnvesteerd moet worden in exploratie om de reserves te hernieuwen.⁷

En ook de VS, sinds enkele jaren weer de grootste olieproducenten van de wereld, kampt met zorgen.

De toekomst van schalie wordt te rooskleurig voorgesteld en er zijn diverse goede redenen om aan te nemen dat de productie ook hier niet aan de verwachtingen zal voldoen.

Zo wordt er nu vooral olie geproduceerd in zogenaamde ‘sweet spots’, hetgeen een hogere productie oplevert. Je kan het een beetje vergelijken met ‘high grading’ in de mijnsector.

7

<https://neftgazru.com/news/exploration/711139-russia-s-oil-reserves-are-becoming-increasingly-hard-to-recover/>

Zelfs onder deze -bijzonder gunstige omstandigheden- heeft heel de sector het moeilijk om een positieve vrije cash flow te realiseren met schaliegesteente.

We zagen de voorbije jaren dan ook redelijk wat faillissementen in de sector, hetgeen weinig vertrouwen geeft in een zonnige toekomst.

Maar de sector is behoorlijk goed in het ophouden van de schijn, alvast een eigenschap die ze gemeenschappelijk hebben met de Saudi's.

Om het dus in het kort samen te vatten, lijkt niemand echt in staat om de productie te verhogen en als we dat feit koppelen aan mature olievelden die over hun piek heen zijn, moeten we rekening houden met dalende productiecijfers in de komende decennia.

En dat, beste lezer, maakt het drama compleet.

Heel onze welvaart steunt namelijk op fossiele brandstoffen als goedkope energiebron.

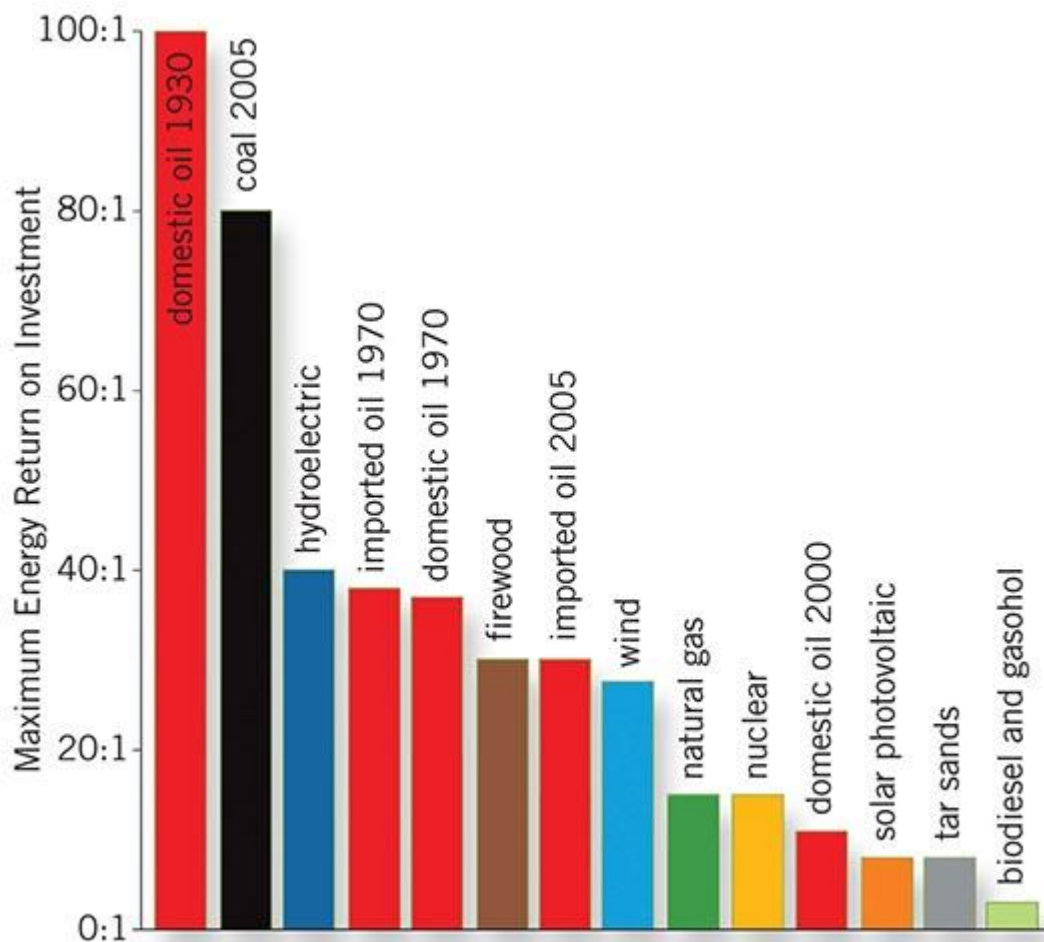
Het is die goedkope energie die ons toeliet om goedkoper voedsel te produceren, van de wereld een dorp maakte en technologische innovaties mogelijk maakten.

Neem de energie weg, en we worden 100 jaar terug in de tijd gekatapulteerd. Dan gaan we terug naar het tijdperk van voor de industriële revolutie.

Ik stel het misschien wat overdreven, en het zal een evolutie zijn die over enkele decennia wordt uitgesmeerd, maar het is helaas wel de realiteit als we niet meer over voldoende fossiele brandstoffen kunnen beschikken.

Alternatieve energie zal ons redden?

Het grote probleem met hernieuwbare energie is de lage Energy Return On Energy Investment (EROEI). Je moet enorm veel energie spenderen om maar een beetje meer energie terug te krijgen. Het sop is de kool niet waard.

Merk trouwens ook op dat de EROEI van olie eveneens dalende is en op termijn een gigantisch probleem kan worden. Onze olievoorraad is eindig en de wereld evolueert naar piekproductie.

Als je dan gaat nadenken over welke sectoren het relatief goed kunnen doen in een wereld met oplopende energietekorten, kom ik terug met een heel kort lijstje.

Bedrijven pakken graag uit met een groen imago, maar de waarheid is dat de meeste ondernemingen zonder fossiele brandstoffen een groot deel van hun waarde verliezen.

We zullen berichten zoals dit steeds vaker zien, vermoed ik:

The image shows the top section of the Business AM website. The header is red with the Business AM logo (powered by Newsweek) on the left. Navigation links include NEWSLETTERS, ECONOMIE, BUSINESS, POLITIEK, TECH, and EVENT. A black bar displays market data: EURO STOXX 50 (4.075,03, +0,51%), NASDAQ 100 (14.509,58, 0,00%), S&P 500 (4.410,13, +0,28%), and EUR/USD (1,13, -0,26%). Below this is a white bar with category links: DUURZAAM INVESTEREN, THE ASIA FILES, CRYPTO, PERSONAL FINANCE, OPINIE, and BEURSNIEUWS. The main headline reads: 'Hoofdpagina » Energiekosten zo hoog, dat Alcoa zijn aluminiumfabriek twee jaar stillegt'.

Business AM
powered by Newsweek

NEWSLETTERS ECONOMIE BUSINESS POLITIEK TECH EVENT

% EURO STOXX 50 4.075,03 ↗ 0,51% NASDAQ 100 14.509,58 0,00% S&P 500 4.410,13 ↗ 0,28% EUR/USD 1,13 ↘ -0,26% G

DUURZAAM INVESTEREN THE ASIA FILES CRYPTO PERSONAL FINANCE OPINIE BEURSNIEUWS ↗

Hoofdpagina » Energiekosten zo hoog, dat Alcoa zijn aluminiumfabriek twee jaar stillegt

Energiekosten zo hoog, dat Alcoa zijn aluminiumfabriek twee jaar stillegt

En het is een wereld met groeiende en permanente energietekorten die Poetin enorm veel leverage geeft en als grootste energieproducent van de wereld steeds meer de regels kan dicteren.

Saudi's dumpen de petrodollar

Als president van de Verenigde Staten maak je het waarschijnlijk niet vaak mee dat je iemand niet aan de lijn krijgt, maar het gebeurde Biden toen hij in april contact zocht met de Saudi's.

Biden wilde hen vragen om meer olie op te pompen en zo het Westen te steunen tegen de Russen, maar tot zijn verbazing wilde de kroonprins Mohammed bin Salman zijn telefoontje niet eens aannemen.

Als signaal kon dat tellen.

Het is namelijk de deal met Saudi Arabië die de basis legde voor de petrodollar.

Toen de VS in 1971 de dollar loskoppelde van goud, kon men het vertrouwen in de munt behouden door ervoor te zorgen dat de wereldwijde oliehandel steeds in de Amerikaanse valuta werd afgerekend.

De dollar was niet langer gedekt door goud, maar door de Saudi's olievoorraden.

Maar je kan je natuurlijk voorstellen dat ook Saudi Arabië er steeds meer problemen mee heeft dat de VS onbeperkt dollars bijdruckt en de eigen valuta als een wapen gebruikt.

Er zit dus een dikke haar in de boter en ik vermoed dat de Saudi's ergens in de toekomst de olieproductie niet langer wensen af te rekenen in dollars.

Dat zou de nagel aan de doods-kist zijn voor de petrodollar, en wees maar zeker dat de VS dit niet zomaar zal laten passeren.

Het zal wel geen toeval zijn dat een nieuwe memo van de FBI de Saudi's nu linkt aan 9/11. Twintig jaar na de feiten wordt de rol van Saudi Arabië plots herbekeken.⁸

In de senaat circuleerde ook een wetsvoorstel dat de weg opent om OPEC voor de rechter te dagen wegens marktmisbruik.⁹

Dat is werkelijk hilarisch. Het is nooit een geheim geweest dat OPEC een kartel is met het doel om de wereldwijde olieprijs te sturen.

Waarom is het nu opeens wél een probleem? Omdat de Saudi's de petrodollar niet langer willen ondersteunen?

In een ultieme poging om de relaties met de Saudi's te herstellen, reisde Biden dan maar zelf naar Saudi-Arabië.

Biden had tijdens zijn verkiezingscampagne gedreigd om het land de prijs te laten betalen voor de moord op Jamal Khashoggi en hen zou herleiden tot een pariastaat.

Het contrast met het bezoek van Trump tijdens zijn ambtstermijn kon dan ook niet groter zijn.

Waar voor Trump de rode loper werd uitgerold en hij opgewacht werd door koning Salman...

⁸

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-09-12/fbi-releases-memo-on-alleged-saudi-involvement-in-9-11-attacks>

⁹

<https://www.reuters.com/legal/litigation/us-senate-panel-passes-bill-pressure-opec-oil-cartel-2022-05-05/>

...moest Biden het stellen met een paars tapijt en de plaatsvervangend gouverneur van Mekka.

Toen Biden dan toch kroonprins Mohammed bin Salman ontmoette, probeerde hij nog wel de banden aan te halen met een vuistje, maar veel meer kreeg de Amerikaanse president niet gedaan.

De Saudi's bleven bij hun eerdere voornemen om de olieproductie tegen 2027 te verhogen tot 13 miljoen vaten per dag.¹⁰

Biden kreeg nog wel nog wat "advies" van de kroonprins: *"Het voeren van een onrealistisch beleid om de uitstoot van CO2 te verminderen, zal leiden tot ongekende inflatie, hogere energieprijzen, stijgende werkloosheid en een toename van sociale- en veiligheidsproblemen. Er zijn meer investeringen nodig in fossiele brandstoffen."*

"De keuze om de olieproductie te verhogen zal niet gemaakt worden op basis van hysterie of politiek", gaf buitenlandminister Al-Jubeir nog mee.

De vernedering voor Biden was hiermee compleet en hij werd met lege handen terug naar de VS gestuurd.

Als de Saudische olie de waarde van de petrodollar ondersteunt, dan heeft de VS een groot probleem. Het is duidelijk dat de Saudi's het helemaal gehad hebben met de Amerikanen en dat is bijzonder slecht nieuws voor de status van de dollar.

¹⁰

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-03-11/aramco-will-boost-oil-output-capacity-to-13-million-barrels-a-day>

Het einde van de EU?

De hogere inflatiecijfers zorgen voor stijgende rentetarieven en dat is vooral in de zwakkere landen een kwestie van leven en dood.

De Italiaanse rente stijgt een stuk sneller dan de Duitse rente waardoor de renteversillen problematisch worden.

De ECB kwam reeds met stoere verklaringen dat ze een dergelijke desintegratie niet zullen tolereren en een 'tool' zullen ontwikkelen om deze ontwikkeling tegen te gaan.

Het lastige is natuurlijk dat de ECB maar één tool in de gereedschapskoffer heeft zitten en dat is meer geld printen.

Gezien de huidige inflatiecijfers wil men dat natuurlijk graag vermijden dus er wordt nu koortsachtig gezocht naar een 'creatieve' oplossing.

Een idee is bijvoorbeeld om de Duitse obligaties die op eindvervaldag komen straks te herinvesteren in Italiaanse obligaties.

Concreet betekent dat: een hogere rente voor Duitsland en een lagere rente voor Italië.

Het betekent ook dat het lot van de complete Europese Unie in de handen van de Duitsers ligt.

Als de Duitsers niet langer bereid zijn om de rol van de mier te spelen, komen de krekels de winter niet meer door.

Dan is het over en uit met de EU.

Dmitry Medvedev, tussen 2008 en 2012 president in Rusland en vandaag hoofd van de Nationale Veiligheidsraad, ziet er geen graten in dat Oekraïne lid wil worden van de EU omdat “de EU tegen dan toch niet meer bestaat”.

Wel, ik vrees dat hij gelijk heeft.

Het is inmiddels duidelijk dat de EU niet zonder Russische energie kan, maar onze leiders laten zich al niet meer hinderen door de feiten.

Ze gaan het deze winter dus toch proberen, met alle gevolgen van dien.

Verwacht je maar aan enorme energietekorten, rantsoeneringen en regelrechte afschakelplannen.

Hoe de Duitse economie draaiende zal blijven zonder Russisch gas, is mij een raadsel. Ook de *captains of industry* zitten met de handen in het haar, omdat ze maar al te goed beseffen dat hun fabrieken zo’n situatie niet overleven.

De uitspraak van Medvedev moet je in dit kader zien.

Hoe gaat de EU overleven als de grote financier financieel op droog zaad komt te zitten?

Onze leiders dobbelen met de toekomst van hun burgers en hun beslissingen leiden tot ongekende inflatie ... energie- en voedseltekorten ... werkloosheid ... ongezien welvaartsverlies ... en uiteindelijk ook tot het einde van de EU.

Waarom India Russische olie betaalt met dirhams

Sommige Indische klanten betalen hun Russische olie in dirham, de valuta van de Verenigde Arabische Emiraten.¹¹

Op het eerste zicht lijkt dat behoorlijk ongewoon.

Waarom wordt de handel tussen deze landen niet afgerekend in roebels of rupees?

Het is toch een beetje raar als je gaat afrekenen in de valuta van een kleiner, derde land?

Wat zit hier weer achter?

Wel, de dirham is gekoppeld aan de Amerikaanse dollar. Betalen met dirhams is dus eigenlijk hetzelfde als betalen met dollars.

Rusland heeft het echter gemunt op de petrodollar en wil net dat olie niet langer in dollars worden afgerekend.

Door India dirhams te laten kopen als betaalmiddel voor Russische olie zal de vraag naar dirhams stijgen en dat zet de peg met de dollar natuurlijk onder hoogspanning.

Wil Rusland op deze manier de Verenigde Arabische Emiraten dwingen om de koppeling met de dollar op te geven?

Ook andere landen in het Midden-Oosten hebben hun munt gekoppeld aan de dollar. Het gaat onder andere om Saudi-Arabië, Qatar en Oman.

¹¹

<https://www.reuters.com/business/energy/exclusive-russia-seeking-oil-payments-india-dirhams-source-s-document-2022-07-18/>

Het voorrecht om energie af te rekenen in eigen valuta

Het is een groot voorrecht om energie te betalen met je eigen munt.

Je bent zo niet afhankelijk van buitenlandse deviezen waardoor je altijd toegang hebt tot energie. Toen Sri Lanka zonder buitenlandse valuta kwam te zitten, kon men geen olie meer importeren en volgde chaos.

Door olie te kopen in je eigen munt, ontstaat er ook een wederzijdse afhankelijkheid.

Een olieproducent krijgt namelijk jouw valuta in handen en moet daar iets mee doen.

Misschien zullen ze die euro's weer aan je uitlenen door obligaties te kopen, misschien zullen ze goederen en diensten van je importeren of misschien investeren ze rechtstreeks in je economie door aandelen of vastgoed te kopen.

De EU genoot van dit privilege in Rusland, maar we verloren deze status toen we de Russische deviezenreserves bevroren.

Die wederzijdse afhankelijkheid werd compleet fout ingeschat.

De analyse was dat de Russen onze euro's harder nodig hadden dan wij hun energie.

Naar Amerikaans voorbeeld werd de euro dan als wapen gebruikt.

De Russische deviezenreserves die opgebouwd werden met jarenlange energieleveringen werden geblokkeerd.

Hiermee heeft de EU vrijwillig afstand gedaan van het privilege om energie te kopen in eigen munt.

De gevolgen laten zich raden: de vraag naar euro's daalt waardoor de eenheidsmunt waarde verliest en de inflatie opjaagt.

Ook de VS geniet het voorrecht om olie te kopen in dollars.

Het is in feite nog beter, want door een deal met de Saudi's in de jaren '70 verkopen OPEC-landen hun olie in dollars.

Hierdoor ontstond er een enorme vraag naar dollars in de wereld waardoor de VS meer valuta kon printen zonder het risico op inflatie te riskeren.

De VS maakt echter dezelfde fout als de EU en gebruikt de status van de dollar om andere landen de wet te dicteren.

Deze landen hebben het helemaal gehad met de aanhoudende bemoeizucht van het Westen en vinden elkaar in een groeiende alliantie.

Het gaat hier in eerste instantie om de BRICS-landen, zijnde Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika.

In de coulissen staan echter ook Turkije, Egypte, Saudi-Arabië, Iran en Argentinië te trappelen om zich aan te sluiten.¹²

Op dat moment zou BRICS instaan voor 33% van het wereldwijde BNP.

De BRICS-landen willen een alternatief globaal bestuur introduceren en de bestaande wereldorde uitdagen.

Het sluitstuk van deze alliantie is de introductie van een nieuwe reservevaluta. Deze munt zou dan gebaseerd zijn op een korf van andere valuta's en eventueel grondstoffen.¹³

¹²

<https://www.riotimesonline.com/brazil-news/modern-day-censorship/after-argentina-and-iran-saudi-arabia-turkey-and-egypt-also-show-interest-in-joining-brics>

¹³ <https://think.ing.com/opinions/brics-the-new-name-in-reserve-currencies/>

Waarom de VS meer fabrieken nodig heeft

De petrodollar laat de VS toe om te consumeren zonder te produceren. De VS kan namelijk goederen vanuit heel de wereld importeren en betalen met vers gedrukte dollars.

Het grootste exportproduct van de Amerikanen is de dollar.

Dat is het Triffin-dilemma.

Wie de reservemunt van de wereld levert, is verplicht tot handelstekorten.

De rest van de wereld moet goederen produceren en uitvoeren naar de VS om zo aan de broodnodige dollars te komen.

Deze dollars fungeren als reserves, zijn nodig voor de import van grondstoffen en worden gebruikt om leningen af te betalen.

De vraag naar dollars in de wereld is zo bijzonder groot waardoor de VS behoorlijk wat valuta kan printen zonder veel inflatie te riskeren.

De status van reservemunt geeft de VS extra koopkracht.

Koopkracht die andere landen eerst moeten verdienen door te produceren.

Nu echter de petrodollar aan het wankelen gaat, is het belangrijk voor de VS om weer meer te gaan produceren.

In de voorbije decennia liet men de productie graag aan anderen over (China bijvoorbeeld). Dat was ook nodig want enkel op deze manier konden deze landen aan de nodige dollars geraken.

Maar als we evolueren naar een nieuw systeem waarbij de VS het privilege van de petrodollar verliest, moet men dus in recordtijd weer zelf gaan produceren.

Het is vanuit dit perspectief dat je bijvoorbeeld de recent gestemde Chips Act¹⁴ moet bekijken.

Voor chipbedrijven die productie terug naar de VS brengen, liggen er voor \$52 miljard aan subsidies gereed.

Ik maak me hierbij ook de bedenking dat ook de oorlog in Oekraïne de Amerikanen wel heel erg goed uitkomt.

Europa kampt zo met enorm hoge energiekosten en is niet meer concurrentieel met de rest van de wereld.

Steeds meer fabrieken moeten noodgedwongen de fabriekspoorten sluiten en de Europese industrie dreigt compleet te imploderen.

De productie die zo verloren gaat, zal voor een stuk verschuiven naar ... je raadt het al ... de Verenigde Staten.

14

<https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2022/08/09/fact-sheet-chips-and-science-act-will-lower-costs-create-jobs-strengthen-supply-chains-and-counter-china/>

Eurodollars: onze munt, jullie probleem

In mijn boek “Het eindspel van ons financieel systeem” legde ik reeds uit dat de meeste geldcreatie gebeurt door de commerciële banken.

Banken creëren valuta telkens wanneer zij een nieuwe lening verstrekken. Op deze manier zijn zij verantwoordelijk voor ongeveer 97% van de geldhoeveelheid.

Zo gebeurt het ook dat een Europese bank extra dollars in circulatie kan brengen door leningen in dollar uit te geven.

Dat verschilt eigenlijk niet van de geldcreatie in euro.

Een bank die een bedrijf \$1 miljoen uitleent, noteert op de rechterzijde van de bank een deposito van \$1 miljoen en aan de linkerzijde van de balans verschijnt de lening voor hetzelfde bedrag.

De dollar is -tot nader order- nog steeds de reservemunt van de wereld en wordt veruit het vaakst gebruikt voor de handel tussen bedrijven.

Het is dus maar normaal dat buitenlandse banken hun klanten leningen in dollars verstrekken.

Het is zelfs zo normaal dat de meeste dollars buiten de VS werden gecreëerd. We noemen dit eurodollars.

Deze buitenlandse dollarleningen zorgen wel eens voor stress binnen het systeem.

Wanneer de Amerikaanse centrale bank bijvoorbeeld een strakker monetair beleid voert, kan er op een bepaald moment tekorten aan dollars bestaan.

Bedrijven en financiële instellingen hebben dan steeds meer moeite met het vinden van de nodige liquiditeiten om te voldoen aan de bestaande verplichtingen in dollar.

Voor een Amerikaanse bank zal dit minder spelen want zij kunnen altijd bij de Federal Reserve extra dollars lenen.

Buitenlandse banken hebben die mogelijkheid echter niet waardoor zij op bepaalde momenten tot wanhoop worden gedreven in hun zoektocht naar schaarse dollars.

In 2009 moest de Federal Reserve zo buitenlandse centrale banken voorzien van honderden miljarden dollars aan liquiditeiten via *swaplijnen*.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat het beleid van de Federal Reserve niet enkel impact heeft op Amerika zelf, maar via de eurodollars ook voor heel wat stress kan zorgen in het buitenland.

Tijdens de jaren '70 zei John Connelly, toenmalig Minister van Financiën al eens: “de dollar is onze munt, maar jullie probleem.”

De Amerikanen kunnen hun dollar zo als wapen inzetten.

Ik schreef in het vorige hoofdstuk dat het de VS erg goed uitkomt als de Europese industrie niet meer competitief is, en via hun monetair beleid zetten ze tegelijkertijd ook nog eens het banksysteem onder hoogspanning.

Petrodollar wankelt na productiekrimp OPEC

De VS wil een lagere olieprijs om de binnenlandse inflatie af te remmen en tegelijkertijd Rusland in de portemonnee te raken.

Men werkt hiervoor op twee sporen.

Biden's regering dumpst schaamteloos de strategische oliereserves op de markt en de Federal Reserve tracht dan weer de vraag naar olie te temperen via een strikt monetair beleid.

Er werd ook herhaaldelijk naar Saudi-Arabië gekeken voor extra productie, maar daarvoor bleek weinig appetijt bij de Saudi's.

Op een gegeven moment maakten de Saudi's zelfs de opmerking dat ze niet al te gelukkig waren met de interventies van de VS in de oliemarkt.

Zoals gewoonlijk werd deze opmerking straal genegeerd.

De VS ligt steeds minder wakker van andere landen en kijkt toch vooral naar de eigen belangen.

Fed-lid Christopher Waller zei zelfs letterlijk dat het niet de verantwoordelijkheid is van de Federal Reserve om rekening te houden met de issues van andere landen.

“Het is onze dollar, maar jullie probleem”, blijft nog steeds van toepassing.

Dat een te lage olieprijs ook Saudi-Arabië treft, daar heeft de VS dan ook weinig oor voor.

OPEC besloot dan maar om zelf actie te ondernemen en plant een productieverlaging van maar liefst 2 miljoen vaten per dag om de dalende olieprijs te counteren.

In de VS waren ze -om het zacht uit te drukken- not amused met deze beslissing.

Saudi-Arabië kreeg het verwijt onder één hoedje met Rusland te spelen. Biden gaf meteen aan de relatie met het land te willen herevalueren. Dit zou gevolgen hebben.

In het Congres ligt al een tijdje de No Oil Producing and Exporting Act (NOPEC) klaar. Het idee is om OPEC als een kartel te bestempelen en te beschuldigen van prijsafspraken. Dat zou dan meteen de deur openzetten voor het nationaliseren van activa in buitenlandse handen.

Het is een opmerkelijke evolutie.

OPEC bestaat immers al meer dan 60 jaar en heeft er nooit echt een geheim van gemaakt 'prijsstabiliteit' na te streven.

Je kan er niet onderuit dat OPEC wel degelijk een kartel is, maar dat wordt in feite al decennia gedoogd.

Zolang Saudi-Arabië zich gedroeg als een trouwe bondgenoot van de VS, werd OPEC geen duimbreed in de weg gelegd.

Maar die relatie met de VS staat nu al jaren onder druk en ontspoorde helemaal sinds Biden zijn intrek nam in het Witte Huis. Biden zou het land veranderen in een 'pariastaat' en dat viel slecht in Saudi-Arabië.

Het plaatst de VS in een moeilijke positie.

De VS had in de jaren '70 de dollar losgekoppeld van de goudprijs en deed niet veel later een briljante zet door de waarde van de dollar te koppelen aan de oliereserves van Saudi-Arabië.

De Saudi's zouden enkel nog olie verkopen in ruil voor dollars waardoor de vraag naar de Amerikaanse munt hoog zou blijven. In ruil zou de VS het land militair beschermen. De petrodollar was geboren.

Wie echter de ontwikkelingen van de voorbije jaren gadeslaat, stelt echter vast dat Saudi-Arabië het gehad heeft met deze regeling en het einde van de petrodollar in de hand werkt.

Het strategische belang van de Nord Stream

Zowel de Nord Stream 1 als de Nord Stream 2 werden op 26 september 2022 gesaboteerd en het is tot op de dag van vandaag nog altijd niet bekend wie er achter zat.

In eerste instantie werd er natuurlijk naar Rusland gekeken, maar het was al snel duidelijk dat de Russen er helemaal geen belang bij hebben.

Rusland financiert namelijk de oorlog in Oekraïne met de verkoop van gas tegen buitensporige prijzen aan Europa.

Het zou wel heel gek zijn als ze die inkomsten nu vrijwillig opgeven? En waarom zouden ze hun infrastructuur opblazen als ze gewoon de gaskraan kunnen dichtdraaien?

Zweden en Denemarken zijn een onderzoek gestart maar het is maar de vraag of we daar veel van mogen verwachten. Stel je maar eens voor dat blijkt dat de VS hierachter zit, zouden de Zweden of Denen dat werkelijk publiek durven maken?

Er staat enorm veel op het spel en niemand maakt graag de VS tot vijand.

Ik wil in dit artikel even inzoomen op de gebeurtenissen rond deze sabotage want nu reeds is duidelijk dat dit mogelijk een belangrijk keerpunt in de geschiedenis is en de potentie heeft om de wereld decennialang te veranderen.

Om het één en ander goed te begrijpen, is het belangrijk om voor ogen te houden dat de welvaart van de VS steunt op de positie van de petrodollar.

De Nordstream-pijpleidingen faciliteerden de verkoop van gas van Rusland naar Europa en waren zo een rechtstreekse bedreiging voor de VS.

De VS heeft jarenlang gestreden tegen de Nord Stream 2 en letterlijk alles uit de kast gehaald om het project te stoppen.

Op 23 december 2019 schreef De Tijd¹⁵ het volgende:

“De Amerikaanse president Donald Trump vaardigde vrijdag sancties uit tegen ieder bedrijf dat nog meewerkt aan de bouw van het project dat Europa volgens de Amerikanen te afhankelijk maakt van Rusland voor zijn energiebevoorrading. Het Zwitsers-Nederlandse offshorebedrijf Allseas heeft daarop zijn installatieschepen teruggetrokken.”

En ook in 2021, onder het presidentschap van Joe Biden, bleef de VS met sancties zwaaien¹⁶ waardoor de pijplijn maar niet gereed raakte.

Enkele maanden later gaf de VS het verzet tegen de Nord Stream 2 op waardoor de pijplijn eindelijk voltooid kon worden.

De Nord Stream 2 werd echter nooit operationeel door de oorlog in Oekraïne.

Twee weken voor de Russische invasie in Oekraïne zei Joe Biden het volgende op een gezamenlijke persconferentie¹⁷ met Olaf Scholz:

“Als Rusland binnenvalt, dat betekent dat tanks of troepen opnieuw de grens van Oekraïne oversteken, dan zal er geen Nord Stream 2 meer zijn. We zullen er een einde aan maken.”

¹⁵

<https://www.tijd.be/ondernemen/milieu-energie/trump-krijgt-russische-gaskraan-naar-europa-niet-zomaar-dicht/10193804.html>

¹⁶

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/01/19/vs-komt-met-sancties-tegen-omstreden-nord-stream-2-gaspijpleidin/>

¹⁷ <https://www.reuters.com/article/us-usa-germany-idAFKBN2KC0UU>

Toen een journalist zich afvroeg hoe Biden een einde kon maken aan een project dat onder Duitse controle stond, repliceerde de Amerikaanse president: *“Ik beloof het je, we zullen in staat zijn om dit te doen.”*

Volgens onbevestigde berichten zou Liz Truss één minuut na de explosie van de Nord Stream het volgende sms-bericht gestuurd hebben naar de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Anthony Blinken: *“It’s done”*.

Dit bericht werd, tegen de regels in, verstuurd met haar Iphone waardoor de Russen via een iCloud hack toegang hadden tot deze info.

Enkele weken later werd Liz Truss gedwongen om ontslag te nemen. Ze was op dat moment amper zes weken premier van het Verenigd Koninkrijk.

Officieel moest ze aftreden omdat de financiële markten geen vertrouwen toonde in haar economische plannen, maar je kan je ook afvragen of de sabotage van de Nord Stream 2 er voor iets tussen zat.

Toen de BBC het ontslag van Liz Truss tweette, reageerde Robert Habeck, de Duitse minister van Economie met een link naar het liedje “Can’t truss it” van Public Enemy.¹⁸

Zowel de naam van de band (Public Enemy) als de titel van het nummer (Can’t truss it) lijken een dubbele boodschap te hebben. Het is alsof Habeck wilde zeggen: *“we weten wat je gedaan hebt.”*

Habeck had na de Nord Stream sabotage ook al de solidariteit van de VS in twijfel getrokken: *“Sommige landen, waaronder bevriende, realiseren soms astronomische prijzen voor hun gas. Dat brengt natuurlijk problemen met zich mee waar we over moeten praten.”*¹⁹

¹⁸ <https://archive.ph/lIfRf>

¹⁹ <https://www.cnbc.com/2022/10/05/german-minister-criticizes-us-over-astronomical-natural-gas-prices.html>

En ook de Franse president Macron maakte enkele weken later opmerkingen in die richting.²⁰

Hij beschuldigde de Amerikanen van het hanteren van een ‘dubbele standaard’. Europa betaalt namelijk 3 tot 4 keer meer voor gas dan de Amerikaanse consument.

Macron verwees naar de superwinsten die de VS realiseert dankzij de oorlog. *“Het komt neer op de oprechtheid van de Trans-Atlantische handel”*

In Amerika hadden ze er ook niet bepaald een geheim van gemaakt dat de sabotage van de Nord Stream het land goed uitkwam.

Blinken sprak van een ‘enorme kans’ om de Europese import van Russische energie te reduceren en Poetin te verhinderen om zijn energie als een wapen te hanteren.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken had zichzelf eerder ook al eens op de borst geklopt dat de VS nu de grootste leverancier van LNG is in Europa.

Ongewild maakt hij het zo glashelder waar het de VS allemaal om te doen is: de positie van de petrodollar. Energie moet wereldwijd betaald worden in dollars.

Vandaar het jarenlange verzet tegen de Nord Stream, vandaar het conflict in Oekraïne en vandaar de recente sabotage van de pijpleidingen?

²⁰

<https://www.zerohedge.com/geopolitical/macron-lashes-out-us-over-double-standard-energy-policies>

De dollar is niet langer gedekt

In den beginne werd de rol van de Federal Reserve beperkt tot het verschaffen van noodkredieten.

Tijdens de paniek op de financiële markten in 1907 speelde JP Morgan nog de rol van 'lender of last resort', maar het was toen reeds duidelijk dat er meer vuurkracht nodig zou zijn.

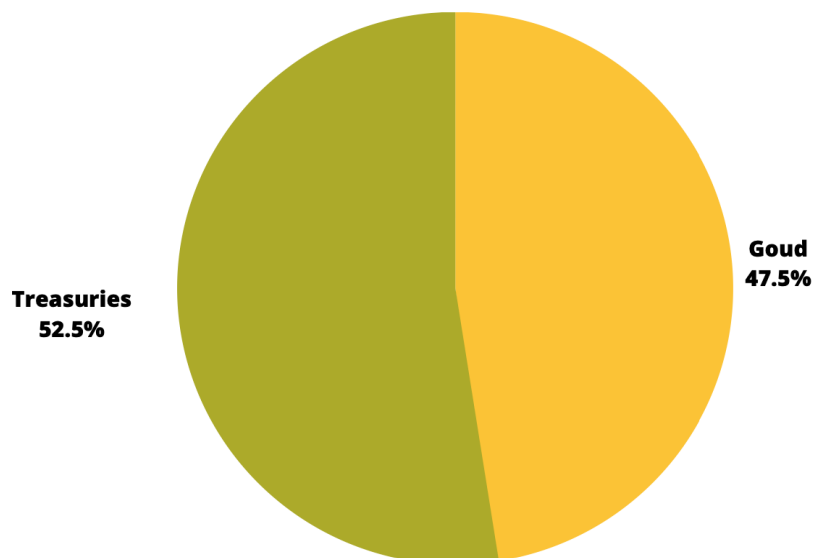
De Federal Reserve zou in de toekomst steeds bereid zijn om commerciële banken met liquiditeitsproblemen van extra kasmiddelen te voorzien.

Banken met een acute geldnood konden ten opzichte van kwalitatieve onderpanden bij de Fed lenen tegen boeterentes.

Geld lenen bij de Federal Reserve was dus een dure oplossing en werd enkel gebruikt wanneer de noodzaak hoog was. Als een bank nog elders geld kon lenen, zou eerst die optie genomen worden.

De balans zag er in 1914 als volgt uit:

Balans Federal Reserve 1914

Deze balans kan je gerust omschrijven als gewapend beton. Nagenoeg de helft in goud, en de andere helft in staatspapier. *Solid as a rock*.

Die \$4 miljard aan activa werd gefinancierd met de uitgifte van valuta: *Federal Reserve Notes* (ook gekend als *dollars*).

En deze notes zijn gedekt door de activa die de centrale bank bezit.

Federal Reserve Note

From Wikipedia, the free encyclopedia

Not to be confused with [Federal Reserve Bank Note](#).

See also: [Silver certificate \(United States\)](#) and [Gold certificate \(United States\)](#)

Federal Reserve Notes, also **United States banknotes**, are the currently issued [banknotes of the United States dollar](#).^[1] The United States [Bureau of Engraving and Printing](#) produces the notes under the authority of the [Federal Reserve Act of 1913](#)^[2] and issues them to the [Federal Reserve Banks](#) at the discretion of the [Board of Governors](#) of the [Federal Reserve System](#).^[2] The Reserve Banks then circulate the notes to their member banks,^[3] at which point they become liabilities of the Reserve Banks^[4] and obligations of the United States.^[2]

Federal Reserve Notes are [legal tender](#), with the words "this note is legal tender for all debts, public and private" printed on each note.^[5] The notes are backed by financial assets that the Federal Reserve Banks pledge as collateral, which are mainly [Treasury securities](#) and [mortgage agency securities](#)^[6] that they purchase on the open market by [fiat payment](#).

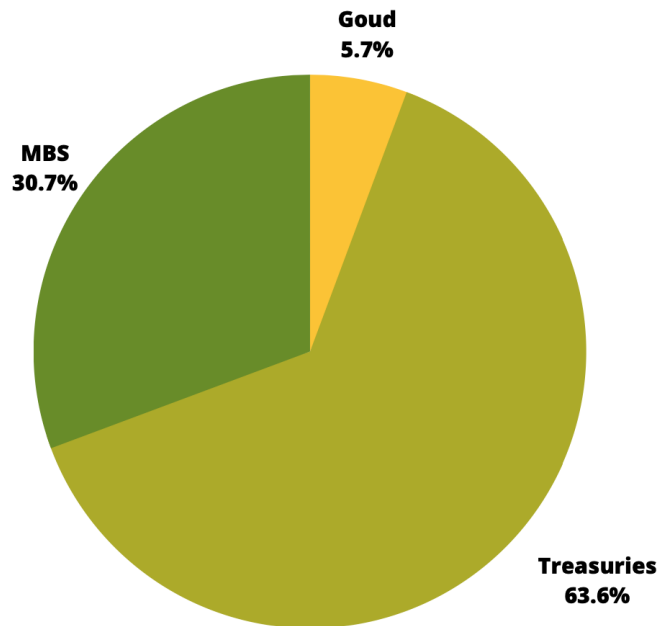
De balans bedroeg indertijd een schamele \$4 miljard. Het zegt toch iets over de money printing die we sindsdien gezien hebben.

Minder dan 100 jaar geleden kon je het financiële systeem met \$4 miljard van de ondergang redden.

Tegenwoordig schurkt de balans van de Fed tegen de \$8.700 miljard aan, of 2.175 keer méér dan in 1914!

De huidige samenstelling ziet er zo uit:
(*Goud gewaardeerd aan marktprijs*)

Balans Federal Reserve 2022

Waar in 1914 de Federal Reserve Note gedekt was door 47,5% goud, is dat momenteel nog amper 5,7%.

De dollar is dus niet meer gedekt door goud, maar wel door *Treasuries* en *Mortgage Backed Securities*. Gedekt door schulden dus.

Op de site²¹ van de Federal Reserve lezen we het volgende:

Is U.S. currency still backed by gold?

Federal Reserve notes are not redeemable in gold, silver, or any other commodity. Federal Reserve notes have not been redeemable in gold since January 30, 1934, when the Congress amended Section 16 of the Federal Reserve Act to read: "The said [Federal Reserve] notes shall be obligations of the United States....They shall be redeemed **in lawful money** on demand at the Treasury Department of the United States, in the city of Washington, District of Columbia, or at any Federal Reserve bank." Federal Reserve notes have not been redeemable in silver since the 1960s.

The Congress has specified that Federal Reserve Banks must hold collateral equal in value to the Federal Reserve notes that the Federal Reserve Bank puts in to circulation. This collateral is chiefly held in the form of U.S. Treasury, federal agency, and government-sponsored enterprise securities.

Have A Question?

 [Ask Us](#)

²¹ https://www.federalreserve.gov/faqs/currency_12770.htm

De waarde van iedere dollar moet dus voor 100% gedekt zijn door activa met dezelfde tegenwaarde.

Dat is momenteel helaas niet meer het geval. De obligaties die de Federal Reserve in portefeuille heeft, zijn door de recente rentestijgingen flink in waarde gedaald waardoor er een gat op de balans is ontstaan.

Zijn centrale banken dan virtueel failliet?

Een bank verdient geld door een hogere rente te ontvangen op verstrekte kredieten dan de rente die betaald wordt op de leningen die ze zelf aangaan.

Gewoonlijk lenen banken van spaarders en de centrale bank om vervolgens deze gelden op langere termijn uit te lenen via onder andere hypotheekleningen, bedrijfsleningen en de aanschaf van overheidsobligaties.

In de jaren '80 ging het helemaal fout met het businessmodel van de spaarbanken. Zij hadden leningen verstrekt tegen een vaste rentevoet en werden plots geconfronteerd met stijgende rentevoeten.

Spaarbanken moesten zo meer aan rente betalen dan ze ontvingen waardoor 747 banken gedwongen werden de deuren te sluiten.

De situatie van toen is vrij goed vergelijkbaar met hetgeen zich vandaag op een hoger niveau afspeelt bij de centrale banken.

Zo rapporteerde de Zwitserse centrale bank een verlies van 142 miljard frank²² over de eerste zes maanden van dit jaar, verwacht De Nederlandsche Bank tot 2026 een jaarlijks verlies van 9 miljard euro²³ en kijkt de Federal Reserve aan tegen een gat in de balans van naar schatting \$1.500 miljard.

²²

<https://www.tijd.be/markten-live/nieuws/algemeen/zwitserse-centrale-bank-post-monsterverlies-van-142-miljard/10424361.html>

²³

<https://www.dnb.nl/algemeen-nieuws/nieuwsbericht-2022/dnb-verwacht-verslechtering-kapitaalpositie/>

Wat is hier allemaal aan de hand?

Deze centrale banken hebben jarenlang aan quantitative easing gedaan waarbij obligaties werden gekocht om de rentetarieven laag te houden en de inflatie aan te jagen.

Het is nog niet zo heel lang geleden dat de meeste obligaties noteerden tegen een negatieve rente waardoor deze obligatieportefeuille slechts minimale rente-opbrengsten genereert.

Nu de rentes flink stijgende zijn, moeten centrale banken méér rente aan banken die geld bij hen parkeren waardoor de ontvangen rente kleiner is dan de betaalde rente en er operationeel geld verloren wordt.

Deze operationele verliezen eten het eigen vermogen van de centrale banken op waardoor deze in feite virtueel failliet zijn.

Dat is geen probleem volgens de centraal bankiers want de aandeelhouders (lees: de overheden) zullen deze verliezen wel bijpassen.

Waar de voorbije jaren overheden gered moesten worden door de centrale banken, worden de rollen nu omgekeerd en moeten centrale banken gered worden door de overheden.

Je voelt wel aan dat dit natuurlijk in de praktijk een heel stuk moeilijker ligt.

Overheden kampen met gigantische overheidstekorten en stijgende schulden waardoor er eigenlijk helemaal geen financiële ruimte is.

Bovendien zou zo'n redding ook maatschappelijk erg moeilijk liggen omdat het belastinggeld dat naar de centrale banken gestuurd wordt in feite via rentebetalingen bij de commerciële banken zal belanden.

Er is echter nog een andere manier om de centrale banken te redden van de ondergang.

Ik heb dat al eens aangehaald in mijn [documentaire](#):

“Het eindspel is een devaluatie tegenover de goudprijs. Dat kan geleidelijk aan gaan, of in één pennentrek zoals Franklin D. Roosevelt deed.

Tijdens het eindspel krijgt goud weer een grote rol in het systeem. De grote revolutie zal er niet uitzien als een oorlog, het zal een terugkeer zijn naar een periode waar goud terug in ons financieel systeem komt.”

Opmerkelijk genoeg zei Klaas Knot, president van De Nederlandsche Bank, iets gelijkaardig in het TV-programma ‘Buitenhof’²⁴.

Knot wees naar de goudreserves die de DNB aanhoudt en de mogelijkheid om de herwaarderingsreserve van 20 miljard euro aan te wenden om het eigen vermogen te versterken.

Zo makkelijk is het dus. Centrale banken kunnen de verliezen op hun balans compenseren via een hogere goudprijs.

Dat kan geleidelijk aan, door goud te kopen en de prijs stelselmatig hoger te duwen, of -zoals tijdens de jaren ‘30- in één beweging.

Als de ECB morgen zegt dat ze bereid zijn om goud te kopen tegen 10.000 euro per ounce zal de prijs bliksemsnel die richting uitgaan.

Centrale banken zitten dan op gigantische herwaarderingsmeerwaarden die gebruikt kunnen worden om de gaten in de balans te dichten. Want het eindspel, dat is een terugkeer van goud in het financieel systeem.

²⁴ <https://youtu.be/EE5yp5GSf4s>

Een historisch moment: Saudi-Arabië en China trekken een streep door de petrodollar

De Chinese president Xi Jinping was de voorbije dagen in Saudi-Arabië en het was uitkijken of dit gevolgen zou hebben voor de petrodollar.

De relaties tussen Saudi-Arabië en de VS zijn enorm verzuurd geraakt en het is dan ook niet gek dat de Saudi's op zoek zijn naar andere partners.

Toen de VS in 1971 de dollar loskoppelde van goud hield men de vraag naar dollars hoog door een deal met de Saudi's om enkel nog olie te verkopen in de Amerikaanse munt.

Deze deal hield decennia lang stand maar werd dit weekend opgeblazen.

China en de Gulf Cooperation Council kwamen namelijk overeen om de verkopen van olie en gas te settelen in Yuan via de Shanghai Exchange.²⁵

De GCC-landen krijgen Yuans voor hun energie, gebruiken deze valuta voor de import van goederen en diensten uit China en hebben de mogelijkheid om overschotten via de Shanghai Gold Exchange te converteren naar goud.

Dit is het einde van de petrodollar en zal uiteindelijk ook het einde van Bretton Woods betekenen. Het is een belangrijke stap naar een nieuw financieel systeem.

Een systeem waarbij de VS niet langer de wereld kan domineren met de positie van de dollar.

Dat de VS dit niet zomaar zal laten gebeuren, spreekt voor zich.

²⁵

<https://www.reuters.com/business/energy/chinas-xi-tells-gulf-nations-use-shanghai-exchange-yuan-en-ergy-deals-2022-12-09/>

We zagen eerder al hoe de Amerikanen de petrodollar met hand en tand verdedigden. Landen, zoals Irak en Libië, die in het verleden afstapten van de dollar voor de verkoop van olie werden militair aangevallen.

Zal de VS ook nu een conflict creëren om de positie van de petrodollar te vrijwaren?

Op de financiële markten voerde de VS dit jaar een stevig verweer om de petrodollar te beschermen.

Hoe hou je de dollar aantrekkelijk? Je zorgt ervoor dat je met die dollars meer kan kopen. Begin dit jaar had je \$130 nodig om één vat olie te kopen, tegenwoordig krijg je voor diezelfde dollars al bijna twee vaten olie.

De VS betaalde wel een hoge prijs voor deze verdediging. Men moest er een groot deel van de strategische oliereserves voor opofferen waardoor OPEC nu in feite de olieprijs kan bepalen.

Maar dat is nog niet het ergste.

Om de dollar te verdedigen, moest ook de rente fors worden verhoogd waardoor de beurs een duik nam en de economie op een recessie afstevent.

Bovendien bleek dit weekend dat de strategie niet gewerkt heeft. De olieproducerende landen keren de petrodollar alsnog de rug toe.

We hebben dit weekend een historisch moment meegemaakt. Een omwenteling die je maar eens om de tientallen jaren ziet en die enorme implicaties heeft voor de verdere toekomst.

Dit is de start van een nieuw financieel systeem en wie goed heeft opgelet, ziet hoe belangrijk de rol van goud wordt.

De deal tussen de GCC-landen en China wordt de blauwdruk voor de rest van de wereld. Handel wordt afgerekend in nationale valuta's en overschotten worden geparkeerd in goud.

Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk dit is.

Als je weet dat de oliemarkt twintig keer groter is dan de goudmarkt, dan besef je misschien hoeveel de goudprijs kan stijgen eens de oliedollars richting goud vloeien?

Dit is enorm bullish voor goud op lange termijn.

Landen zullen steeds minder reserves aanhouden in valuta en steeds meer in goud.

Goud kreeg een serieuze upgrade en wordt weer de draaischijf van ons financieel systeem.

Dit is werkelijk een big bang en we staan werkelijk nog aan het absolute begin van deze trend.

Saudi's begraven de petrodollar in Davos

Mohammed Al-Jadaan, de Saudische Minister van Financiën, vloog naar Davos om daar het volgende te gaan vertellen: “We hebben er geen probleem mee om discussies te voeren over hoe we onze handel afrekenen. Of het nu in euro is, dollars of Saudische riyal”.²⁶

Met die uitspraak komt er geruisloos een einde aan de petrodollar. De Saudi's hebben de petrodollar begraven. In Davos dan nog wel. Veel symbolischer kan het eigenlijk niet. Davos is toch de plek waar de Westerse elite samenkomt om de wereld in een bepaalde richting te duwen.

Saudi-Arabië verkoopt al sinds 1974 de olieproductie uitsluitend voor Amerikaanse dollars.

Na Bretton Woods was de dollar ‘as good as gold’ en kon je steeds \$35 inruilen voor één ounce goud. Nixon gaf die koppeling in 1971 op waardoor de dollar eigenlijk geen harde dekking meer had.

Tot de VS Saudi-Arabië en de andere OPEC-landen zover kreeg om hun olie exclusief af te rekenen in dollars. Iedereen die olie kocht, had vanaf dat moment dollars nodig. Een geniale deal.

Als Saudi-Arabië deze deal nu echter opblazen, is dat de nagel aan de doods-kist van de petrodollar.

Een zware klap voor de VS.

De dominantie van Amerika steunt namelijk op de positie van de dollar en de pijlen komen nu werkelijk van alle kanten.

²⁶

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-01-17/saudi-arabia-open-to-talks-on-trade-in-currencies-besides-dollar>

Landen stappen niet alleen af van de dollars als reservemunt, maar ze stappen ook af van de dollar om de handel in onder andere olie af te rekenen.

De dollar is/was de anker van het financieel systeem en nu het steeds duidelijker wordt dat dit niet lang het geval meer zal zijn, is het belangrijk om in te schatten wat er voor in de plaats kan komen.

Onze grondstoffen, jullie probleem

Als de olieproducerende landen een vat olie verkopen, krijgen ze daarvoor vandaag \$75 in handen.

Ze hebben daarbij één zekerheid: die \$75 zal over pakweg tien jaar niet voldoende zijn om een vat olie te kopen.

Je ruilt iets dat mettertijd waardevoller wordt voor iets dat mettertijd waardelozer wordt.

Je kan je kan de vraag stellen waarom je begot nog je olie uit de grond zou halen als je er iets voor terugkrijgt dat niet dezelfde waarde heeft dan die olie?

Als je olie verkoopt voor dollars, moet je die dollars weer ergens instoppen om jezelf te beschermen tegen waardeverlies.

Is het dan niet makkelijker én slimmer om de olie gewoon te laten zitten? Om je reserves gewoon onder de grond te houden? Lijkt me een heel solide spaarpot.

Ik kan me voorstellen dat de grotere olieproducerende landen dit soort afwegingen maken en een beetje op de rem stem qua olieproductie omdat het voor hen gewoon interessanter is om de olie te laten zitten.

En in feite is het ook een belangrijk aspect van de kritiek op de petrodollar.

Als de olieproducenten ons iets waardevol sturen, is het dan niet logisch dat ze iets terug willen hebben dat op z'n minst even waardevol is?

Euro's en dollars die tegen een tempo van 8% per jaar worden bijgedrukt, zijn dan echt geen aantrekkelijke ruil meer.

De centrale banken doen wel hun best om die valuta's aantrekkelijker te maken door de inflatie te bestrijden en de rente op te trekken, maar dat is toch hooguit een doekje voor het bloeden.

En hier komt Bretton Woods 3.0 om de hoek kijken.

We evolueren naar een nieuw financieel systeem. Een systeem waarbij de waarde van het geld gekoppeld wordt aan iets echt.

De BRICS-landen, een clubje dat overigens steeds meer leden aantrekt, werken aan een nieuw systeem waarbij de waarde van geld gekoppeld wordt aan de grondstoffenreserves.

Deelnemende landen zouden dan kunnen aangeven welk deel van hun grondstoffenreserves ze in de toekomst willen verkopen voor deze nieuwe valuta.

Het garandeert in ieder geval dat deze nieuwe valuta een enorme vraag zal kennen aangezien deze nodig is voor het kopen van grondstoffen.

Bovendien koppel je zo de waarde van de munt aan de grondstoffenreserves van de individuele landen waardoor deze ook gedekt is door iets reëel en gebruikt kan worden om reserves in te parkeren.

Zo'n systeem is een enorm voordeel voor de landen met rijke grondstoffenreserves en zij zullen hun rijkdom snel zien stijgen.

De grote verliezers zijn de landen zonder grondstoffen in de bodem.

In Europa hebben we met andere woorden een bijzonder groot probleem eens Bretton Woods 3.0 in werking treedt. Wij zullen steeds meer van onze rijkdom naar de grondstofproducerende landen moeten sturen.

We hebben de voorbije maanden al gezien hoe dat werkt aangezien we met steeds meer euro's over de brug moeten komen voor de gasleveringen vanuit Rusland.

In plaats van “onze dollar, jullie probleem” wordt het “onze grondstoffen, jullie probleem”.

Er schuilt dus een enorm gevaar voor spaarders en beleggers die een groot deel van hun vermogen investeren in Europa. En dat mag je breed bekijken: spaartegoeden, obligaties, aandelen, ...

Als de rijkdom verschuift van fiatgeld naar grondstoffen, van unipolair naar multipolair en van het Westen naar de BRICS-landen ... dan schuif je best mee.

De aanval op de dollar

Er wordt achter de schermen keihard gewerkt aan een compleet nieuw financieel systeem waarbij het evenwicht in de wereld wordt hersteld.

Helaas komt hiermee ook een einde aan de dominantie van het Westen, en dat zal quasi zeker welvaartsverlies betekenen voor ons Westerlingen.

We zullen niet meer kunnen teren op alsmaar stijgende schulden en grenzeloos geld bijdrukken om zo boven onze stand te leven.

Het zal niet meer volstaan om wat dollars bij te drukken, goedkoop grondstoffen te kopen om hen vervolgens als dure afgewerkte producten terug te verkopen.

Dat model staat op losse schroeven.

Het Globale Zuiden is het zat en wil een eerlijkere verdeling van de koek. Dat betekent eerst en vooral een faire prijs voor hun grondstoffen.

En aangezien je geen eerlijke prijs kan hebben zonder eerlijke valuta, mag je dus niet langer je grondstoffen verkopen voor Westers fiatgeld.

De dominantie van het Westen verloopt via de dollar en als het Globale Zuiden meer impact wil, moeten ze de almachtige dollar van zijn voetstuk halen.

Dat proces is reeds een tijdje bezig.

Er worden steeds meer deals gemaakt waarbij olie en andere grondstoffen niet meer exclusief in dollars verhandeld worden.

Tegelijkertijd dumpten landen zoals China, Rusland en Saudi-Arabië hun dollarreserves. Deze reserves worden nu eerder aangehouden in goud. Centrale banken kochten vorig jaar dan ook het meeste goud sinds 1967.

Voor het Globale Zuiden is het een bewuste strategie om de afhankelijkheid van de dollar te verminderen, maar tegelijkertijd zien we ook dat Westerse landen steeds meer belang hebben bij het aanhouden van dollars.

Neem nu Japan, een land met meer dan \$3 biljoen aan buitenlandse activa, waarvan een groot deel in dollars.

Japan heeft echter ook met 270% aan schulden zowat de grootste schuldenlast van de wereld en vindt steeds moeilijker kopers voor hun overheidsobligaties.

Het is zelfs zo erg geworden dat de centrale bank, de Bank of Japan, in de voorbije dagen voor meer dan \$100 miljard aan obligaties moest kopen om de markt te ondersteunen!

Het lijkt erop alsof de Japanners maar twee opties hebben: of ze printen massaal valuta om obligaties te kopen en crashen zo de Yen. Of ze stoppen met het opkopen van obligaties en crashen de obligatiemarkten.

Een serieuze catch-22, maar men zou wel de omvangrijke buitenlandse bezittingen tijdelijk kunnen aanwenden om zo armageddon nog even uit te stellen.

Wanneer zelfs bondgenoten van de VS gedwongen worden om hun dollars te verkopen, dan weet je dat de greenback moeilijke tijden tegemoet gaat.

Wie de situatie vanop een afstand analyseert, moet wel concluderen dat de vraag naar dollars daalt.

Dat deze dalende vraag tot heden niet heeft gezorgd voor een zwakkere valutakoers is te danken aan de agressieve acties van de Federal Reserve.

Via een hogere rente en het verkopen van activa werd een monetaire krapte georganiseerd die het doel had om de dollar schaarser te maken.

De dalende vraag naar dollars werd zo netjes gecamoufleerd.

Maar net zoals de Bank of Japan zit ook de Amerikaanse centrale bank in een catch-22.

Ook de Amerikanen vinden niet meer voldoende kopers voor hun obligaties en als de Federal Reserve de tekorten niet financiert, gebeuren er vroeg of laat ongelukken.

Kortom: de Fed zal op een gegeven moment toch moeten 'pivoteren' en de teugels lossen.

Ik zie al twee signalen dat zo'n 'pivot' actief voorbereid wordt.

Ten eerste houdt de markt er nu reeds rekening mee dat de volgende renteverhoging er eentje zal worden van 0,25%. Dat is een serieuze trendbreuk met de agressieve verhogingen van 0,50% en zelfs 0,75% die we vorig jaar zagen.

Ten tweede is men aan het prullen met de berekeningswijze van de inflatie waardoor de inflatie dit jaar 2% tot 3% lager kan uitkomen. Op dat moment kan men roepen dat de strijd tegen de inflatie gewonnen is en ontstaat er de noodzakelijke ruimte voor een pivot.

Veel meer dan een bankencrisis

Een bank leent geld op korte termijn, gewoonlijk via deposito's, en leent dit uit op langere termijn aan onder andere huizenkopers en overheden. Het verschil in marge tussen de korte termijn rente en de lange rente vertegenwoordigt de winst van de bank.

Dit is een notendop de kernactiviteit van een bank.

Maar dat businessmodel staat vandaag zwaar onder druk door het beleid dat de centrale banken de afgelopen jaren voerden.

Tijdens de Coronacrisis werden de financiële markten overspoeld met liquiditeiten en groeiden de bankdeposito's aan tot ongekennde proporties. De banken verzopen in de liquide middelen. Ze wisten gewoon geen blijf met al die cash. Het was zo erg dat bepaalde banken negatieve rentes introduceerden om spaarders te ontmoedigen hun geld bij hen te stallen.

[Home](#) [Over ABN AMRO](#) [Nieuws](#) [Investor Relations](#) [Research](#) [Carrière](#)

Drempel negatieve rente naar EUR 100.000

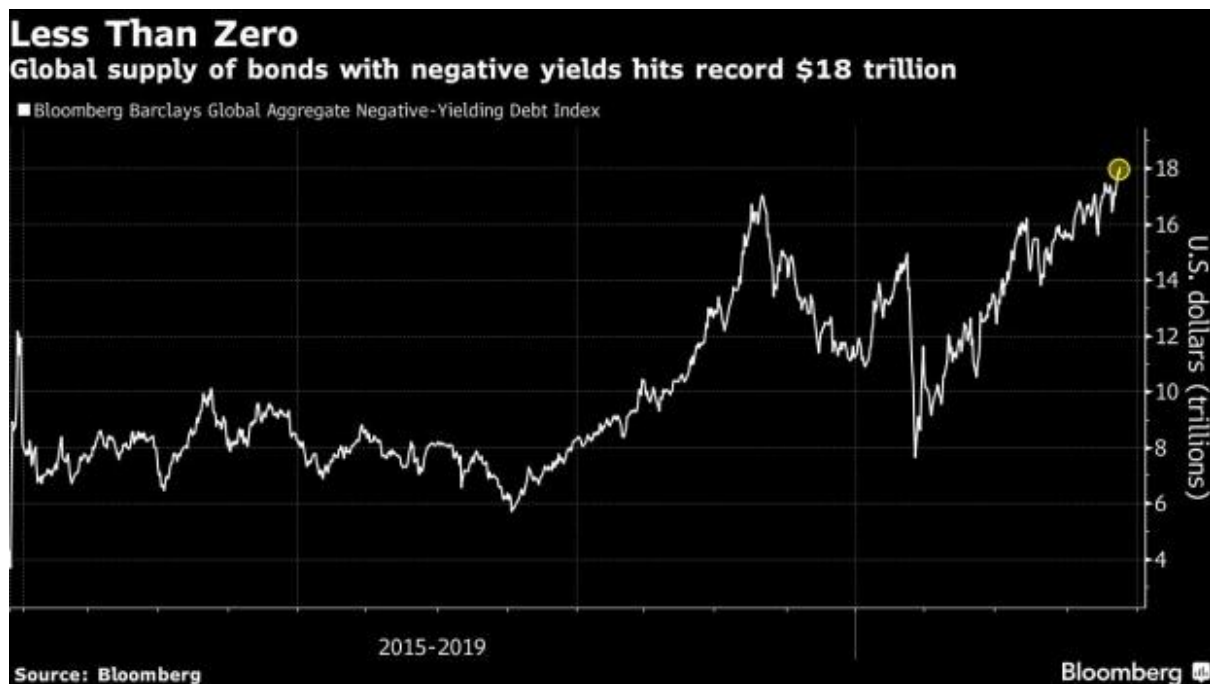
Nieuwsbericht 19 oktober 2021

[ABN AMRO](#) [Producten en diensten](#) [Delen](#)

Vanaf 1 januari 2022 verlaagt ABN AMRO de drempel voor negatieve rente naar EUR 100.000,-. Klanten die een totaalsaldo op hun ABN AMRO bankrekeningen hebben dat boven deze drempel uitkomt, betalen vanaf 1 januari over het bedrag boven de drempel een negatieve rente van 0,50%. Dat geldt zowel voor particuliere als zakelijke klanten.

Wat deden de banken met al die cash? Ze kochten er voornamelijk overheidsobligaties mee. Ze kochten zoveel overheidsobligaties dat er op een gegeven moment voor meer dan \$18 biljoen aan obligaties met een negatieve rente uitstonden:

Als je weet dat de rente een vergoeding is voor enerzijds het kredietrisico en anderzijds het inflatierisico dan weet je natuurlijk ook dat rente eigenlijk nooit negatief kan zijn. Een negatieve rente is economische onzin.

Maar het gebeurde, en je mag de verantwoordelijkheid daarvoor volledig toeschrijven aan het waanzinnige beleid van de centrale banken. Zij, en zij alleen, hebben deze situatie gecreëerd. Zij hebben banken nagenoeg geen andere optie gegeven dan op de absolute top van de bull-market in obligaties de balansen vol te duwen met overgewaardeerd overheidspapier.

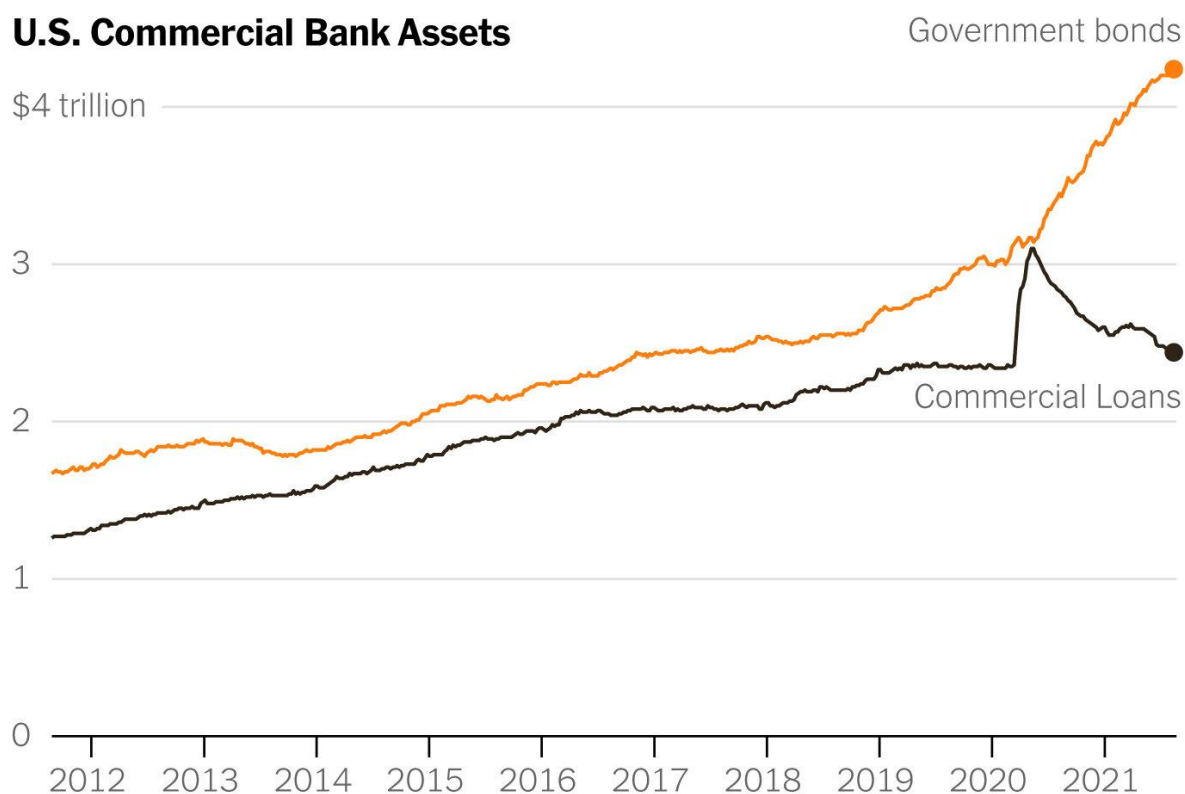
Wat zeg ik? Ze hebben het zelfs nog gestimuleerd!

Na de kredietcrisis werd namelijk de Supplementary leverage ratio (SLR) ingevoerd op basis van Basel 3. Het doel van de SLR is om banken te verplichten

om voldoende kapitaal aan te houden in verhouding met de aangeane verplichtingen.

Tijdens de Coronacrisis kwam er echter een uitzondering waardoor het aanhouden van staatsleningen niet meer werd meegenomen in de SLR-ratio. Banken mochten dus zoveel staatsleningen kopen als ze wilden zonder dat dit enig effect had op de kapitaalbuffers!

De gevolgen laten zich natuurlijk raden:

Banken kochten massaal overheidsobligaties op de top van de markt en toen de inflatie begon te stijgen, kregen ze van de Federal Reserve en de Treasury te horen dat het niets was om zich zorgen over te maken.

De inflatie was maar een tijdelijk gegeven, een gevolg van wat *hickups* in de *supply chain*.

De inflatie bleek echter veel hardnekkiger dan gedacht en schoot relatief snel richting de 10% waardoor centrale banken in paniek schoten en de rentetarieven met forse verhogingen hoger duwden.

Hogere rentetarieven, betekent lagere obligatieprijzen waardoor de banken die zich tijdens Corona volgevreten hadden met overheidspapier nu tegen gigantische ongerealiseerde verliezen aankeken. De FDIC schatte deze verliezen eind vorig jaar op \$620 miljard.

Geen kat die er op dat moment van wakker leek te liggen. Verlies heb je als je verkoopt, nietwaar? En als banken deze leningen tot hun vervaldag in portefeuille hielden, was er toch geen sprake van verlies?

Klopt allemaal.

Maar als klanten op een gegeven moment hun deposito's beginnen op te vragen, word je als bank verplicht om obligaties te verkopen om spaarders hun cash terug te geven.

Het is trouwens helemaal niet gek dat spaarders deposito's wegtrekken. Banken betalen hen hooguit 1% rente terwijl je 4%-5% rente krijgt door je geld uit te lenen aan de overheid.

Als banken echter obligaties moeten verkopen, worden die ongerealiseerde verliezen plots gerealiseerde verliezen en slaan ze een gat in het eigen vermogen.

We hebben het inmiddels al een paar keer gezien. Het laatste slachtoffer was Credit Suisse. Met een balanstotaal van CHF 531 miljard toch geen kleintje meer.

En dan hebben we ook het moment bereikt dat de bankproblemen overheden met zich mee dreigen te sleuren. Banken worden namelijk gedwongen om staatsleningen te verkopen, hetgeen de rentetarieven hoger duwt en de overheid met financieringsproblemen confronteert.

Want wie gaat al die obligaties van de banken kunnen opkopen? De Saudi's, de Chinezen en de Russen alvast niet meer. Particulieren hebben door de hoge inflatie ook steeds minder overschot, en de Federal Reserve is begonnen met *quantitative tightening* en is dus per saldo ook verkoper.

We hebben alleen nog verkopers, en amper kopers.

De Federal Reserve moest wel handelen. Deden ze dat niet, zou de VS terechtkomen in een schulden crisis.

Het uitbreiden van de depositobescherming en het openen van de *discount window* had dus een bredere agenda dan enkel het stoppen van de *bank runs*. Ze waren ook nodig om het dumpen van obligaties te voorkomen.

In Europa keken ze trouwens raar op van deze maatregelen. Er was namelijk afgesproken dat banken gered zouden worden met *bail-ins*. Daar is lang en hard over onderhandeld maar bij de eerste bank failing koos de VS weer heel expliciet voor het principe van de *bail-out*.

Wat is er opeens veranderd dat deze afspraken zo achteloos overboord werden gegooid? De positie van de dollar misschien?

De dollar staat al op diverse manieren onder druk waarbij de valuta minder wordt gebruikt voor de handel in onder andere olie en ook de functie als reservemunt staat onder druk.

De VS wil dit counteren door de vraag naar dollars zo hoog mogelijk te houden. Dan wil je natuurlijk *bank-rus* vermijden. Het laatste wat de VS nu nog kan gebruiken, is kapitaalvlucht.

Door een onbeperkte depositobescherming te bieden, doen ze nu eerder het omgekeerde. Iedere dollar die via een Amerikaanse bank wordt aangehouden, wordt beschermd door de overheid.

Dit zet natuurlijk de markt voor *eurodollars* geweldig onder druk. Waarom zou je nog dollars aanhouden bij een Europese bank wanneer je via een Amerikaanse bank overheidsbescherming geniet?

Speelde deze dynamiek al een rol bij de snelle ondergang van Credit Suisse?

We hebben het natuurlijk al vaker gezegd en in Europa blijft men er blind voor, maar als puntje bij paaltje komt, kiest de VS altijd voor de eigen belangen. Ze hebben er geen problemen mee om Europa onder de bus te duwen om het eigen vel te redden.

Het toont toch ergens aan hoe groot het probleem momenteel is. Dit gaat veel verder dan een bankencrisis. Nee, onderliggend gaat dit om de betaalbaarheid van de Amerikaanse staatsschuld. De VS heeft moeilijkheden met zich te financieren. Dat is de essentie hier.

De meeste traditionele kopers van staatspapier zijn nu verkopers geworden waardoor enkel de Federal Reserve nu nog voor financiering kan zorgen. Dat is natuurlijk het recept voor hyperinflatie.

Het is al langer zo dat de centrale bank regelmatig moest bijspringen om de begrotingstekorten te financieren. Dat gebeurde steeds in bedekte termen. Het ging om *quantitative easing*, of men deed het om de rentevoeten te manipuleren, ...

Het onderliggende principe is altijd hetzelfde: de centrale bank print geld en koopt daarmee overheidsobligaties.

JP Morgan heeft al aangegeven dat de balans van de FED met \$2.000 miljard kan groeien via het *discount window* en het aangekondigde *Bank Term Funding Program*.

Dit alleen al zou de balans van de centrale bank over de \$10.000 miljard duwen.

Zal het genoeg zijn om deze schulden crisis onder controle te krijgen? Hooguit tijdelijk vermoed ik. Vroeg of laat zal men in de VS moeten doen wat ze in Japan al langer doen: onbeperkt obligaties opkopen via *Yield Curve Control*.

Dat zou wel eens sneller kunnen gebeuren dan we denken. Yellen heeft in oktober al eens gesproken over het ruilen van kortlopende obligaties (*T-bills*) naar langlopende obligaties.

De trend is sinds 2008 kristalhelder: er moeten steeds meer dollars geprint worden waardoor de schulden van alles en iedereen uiteindelijk op de balans van de Federal Reserve terechtkomen.

In Japan bezit de Bank of Japan al 43,3% van de overheidsschulden en daar gaan we in het Westen ook naartoe.

Het is de reden waarom we de helft van ons kapitaal aanhouden in 'outside money'.

"My friend, debt is the very essence of fiat. As debt defaults, fiat is destroyed. This is where all these deflationists get their direction. Not seeing that hyperinflation is the process of saving debt at all costs, even buying it outright for cash. Deflation is impossible in today's dollar terms because policy will allow the printing of cash, if necessary, to cover every last bit of debt and dumping it on your front lawn! Worthless dollars, of course, but no deflation in dollar terms!" - Friend of another

Steeds meer landen keren zich af van de VS

“Als de dollar zijn unieke status verliest, wacht de VS een afrekening zoals nooit voorheen. De dollar is onze supermacht.”

Het zijn de woorden van Fareed Zakaria, nieuwsanker voor CNN.

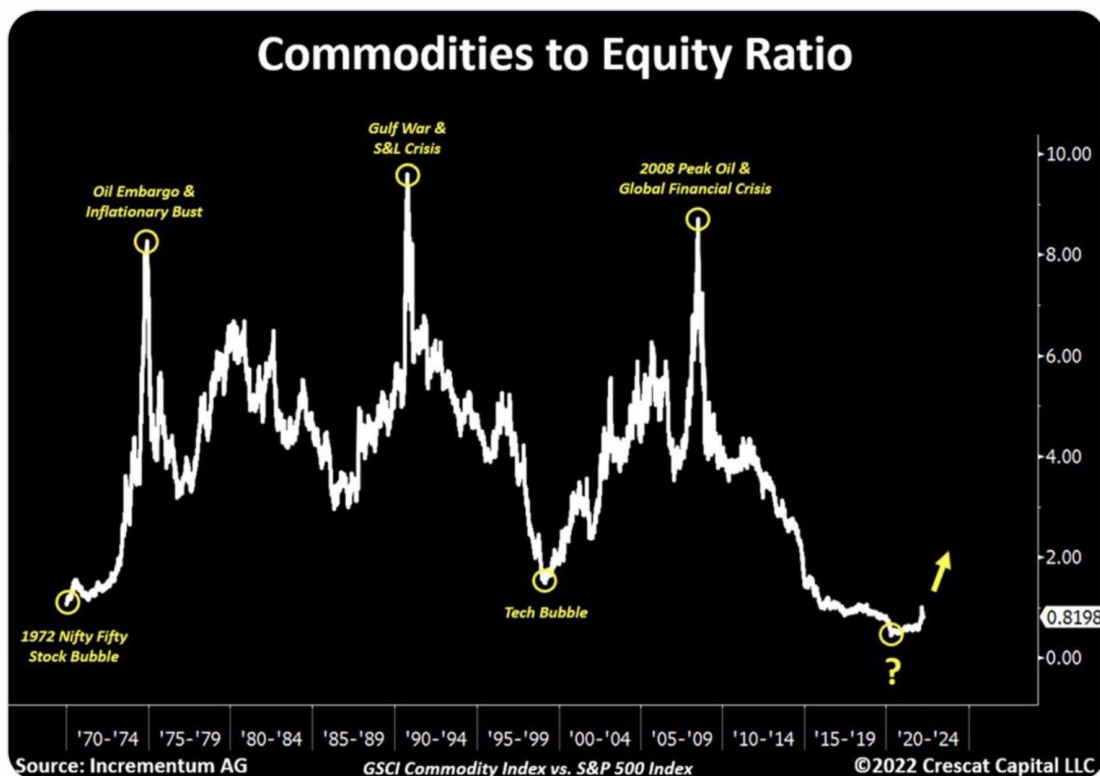
Ik bekijk CNN een beetje als de spreekbuis van de elite, en als ze daar al nerveus beginnen te worden, dan wil dat al wat zeggen.

Ik schrijf al sinds jaar en dag over het einde van de petrodollar en het thema is stilaan *mainstream* aan het worden.

De VS en bij uitbreiding het Westen dankt veel van de rijkdom aan de goedkope grondstoffen die de rest van de wereld leveren. Die grondstoffen werden eerst geroofd via de kolonies en later via slimme financiële constructies.

Het huidige financiële systeem komt dan ook vooral het Westen ten goede. Dat is *“the golden billion”* waar Poetin het over heeft.

Het is de periode waarin financiële activa veel sneller in waarde stegen dan grondstoffen waardoor de ontwikkelingslanden gedwongen waren om hun natuurlijke rijkdommen goedkoop te verpatsen.

Dat systeem werkte verschrikkelijk goed voor het Westen, maar dient steeds minder de belangen van de opkomende economieën die het toch grotendeels moeten hebben van de productie van grondstoffen.

Als je geen faire prijs krijgt voor je producten, is het moeilijk om vooruit te geraken.

Een eerlijkere wereld begint met een eerlijker systeem en dat is enkel mogelijk met eerlijk geld. En een systeem waarbij de VS een bijna onbeperkte hoeveelheid aan dollars kan printen terwijl de rest er keihard voor moet werken, is niet bepaald fair. Het dient toch vooral de VS.

Daar maken ze ook steeds minder een geheim van overigens. Toen China en Brazilië aankondigden om de onderlinge handel in de toekomst af te rekenen in nationale valuta's in plaats van dollars, zei het Witte Huis daar het volgende over:

“Overschakelen naar nationale valuta's is een schending van de rechten van Amerikaanse burgers”.

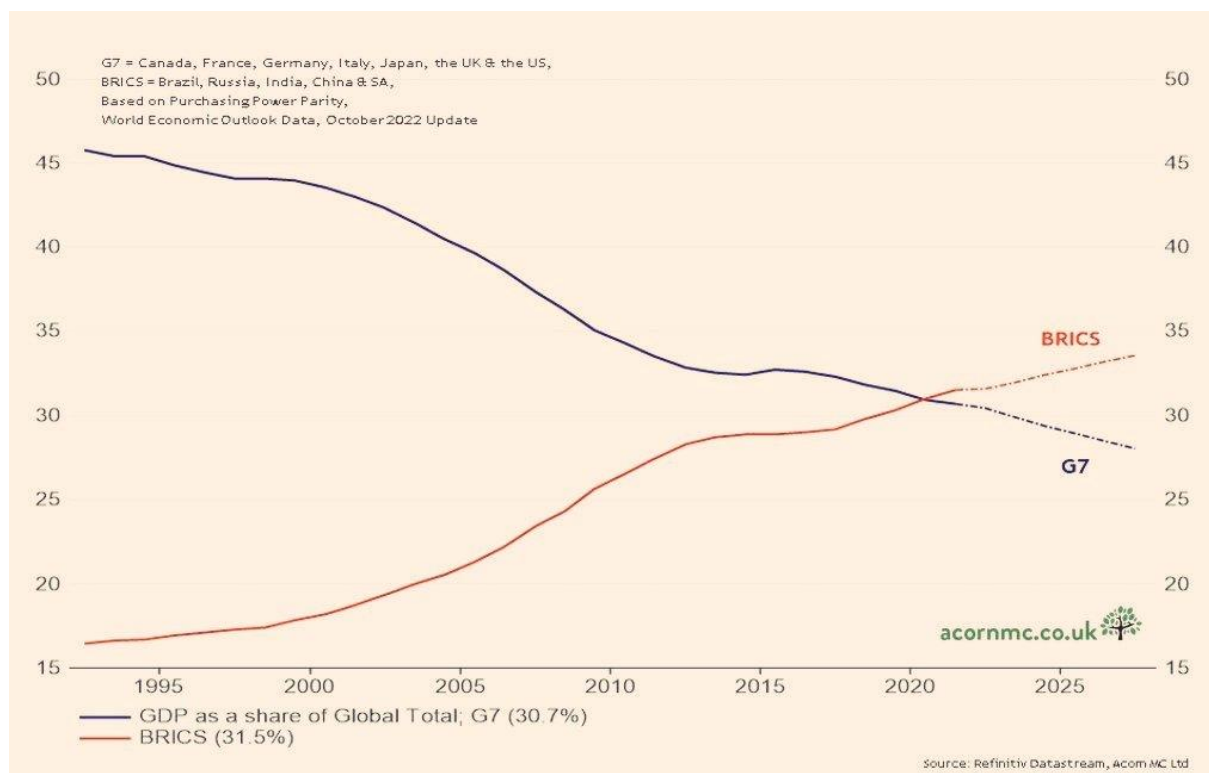
Hier is eigenlijk alles mee gezegd. Ze zijn in Amerika van mening dat China en Brazilië bij hun onderlinge handel toch vooral de belangen van de Amerikanen voorop moeten stellen. De eigen belangen zijn daarbij ondergeschikt.

Dat China en Rusland met steeds luidere stem hun ongenoegen laten blijken, zijn we stilaan wel gewend maar dat steeds meer landen zich hierbij aansluiten en de Westerse bemoeienissen zat zijn, is nieuw.

Zo is Brazilië sinds 2021 in sneltempo goud aan het opkopen en de reserves bedragen inmiddels 130 ton. Dat is het dubbele van enkele jaren geleden.

De afhankelijkheid van de dollar en euro werd gelijktijdig afgebouwd en de positie in Chinese Yuan werd verviervoudigd.

Het is meer dan symbolisch dat vorige week het BNP van de BRICS-landen het BNP van de G7 oversteeg:

De machtsverhoudingen in de wereld zijn aan het veranderen. De G7 is niet langer de alleenheerser van de wereld. Het wordt tijd dat de G7 rekening begint te houden met dat andere machtsblok: de BRICS.

De BRICS-landen zien niet alleen hun BNP sneller groeien, maar ook steeds meer landen kloppen aan de deur. Zowel Saudi-Arabië, Argentinië, Iran, Algerije, Nigeria, Egypte en Mexico tonen interesse in lidmaatschap.

Mexico? Ja, zelfs Mexico dus.

De jaarlijkse handel tussen de VS en Mexico overstijgt inmiddels de \$600 miljard maar zelfs de Mexicanen hebben hun buik vol van de VS.

“Mexico is een onafhankelijk en vrij land, geen kolonie van de VS. Samenwerking? Ja! Onderwerping? Nee!”, zei president Lopez Obrador daarover recent.

En als de VS de boel steeds harder belazert met een reservemunt die onbeperkt bijgeprint kan worden, dan zetten de BRICS-landen daar straks wel een eigen valuta tegenover. Een valuta die gebaseerd is op de grondstoffenreserves van de deelnemers.

Ze maken er trouwens haast mee. De nieuwe valuta zal al bij de volgende BRICS-summit in Zuid-Afrika gepresenteerd worden.

Een eerlijke valuta en een eerlijke prijs voor de grondstoffen.

Tekenend op dit vlak is de recente productieverlaging die diverse landen, waaronder Saudi-Arabië, Rusland, Irak en Koeweit aankondigden. Samen gaat het om een productieverlaging van 1,6 miljoen vaten per dag.

Biden zal een topprijs mogen betalen om de strategische oliereserves weer op peil te brengen.

Over de auteur:

Maarten Verheyen voorspelde de kredietcrisis van 2008, publiceerde het boek 'Het Eindspel van ons Financieel Systeem' ([*download hier*](#)) en bijbehorende documentaire ([*bekijk hier*](#))